



СТРАХОВА КОМПАНІЯ  
**ТЕКОМ**  
ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ  
ТОВАРИСТВО

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Генеральний директор  
Приватного акціонерного товариства  
страхової компанії «Теком»



Е.П. Стась

«17» вересня 2018 р.

**ПРАВИЛА  
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ  
ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ  
(МОРСЬКОГО ВНУТРІШНЬОГО ТА ІНШИХ ВИДІВ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ)  
(нова редакція)**

Одеса, 2018

## ЗМІСТ

1	Загальні положення	3
2	Терміни та визначення	3
3	Предмет договору страхування	6
4	Страхові ризики та страхові випадки	7
5	Виключення із страхових випадків і обмеження страхування	11
6	Порядок визначення розмірів страхових сум. Франшиза	15
7	Страховий тариф. Страховий платіж	17
8	Строк та місце дії договору страхування	18
9	Порядок укладення договору страхування	19
10	Зміна ступеню страхового ризику	21
11	Права та обов'язки Сторін	22
12	Дії Страхувальника у разі настання страхового випадку	24
13	Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків	26
14	Порядок і умови здійснення виплат страхового відшкодування	27
15	Строк прийняття рішення про здійснення або відмову в здійсненні виплати страхового відшкодування	31
16	Причини відмови у виплаті страхового відшкодування	33
17	Умови припинення договору страхування	33
18	Порядок вирішення спорів	34
19	Особливі умови	34
	Додаток № 1	36

## 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дані Правила добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту) – (далі – Правила) визначають порядок укладання, виконання і припинення дії Договорів добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту).

1.2. Договір добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту) – (далі – Договір страхування) укладається між Страховиком та Страхувальником (далі окремо Сторона, а разом – Сторони) згідно чинного законодавства України, Закону України «Про страхування» та цих Правил.

1.3. При укладанні Договору страхування Страхувальник може призначити фізичних осіб або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

1.4. У випадку призначення Вигодонабувача по Договору страхування Страхувальник не звільняється від виконання обов'язків по Договору страхування.

1.5. У разі смерті Страхувальника-фізичної особи, який уклав Договір страхування, права і обов'язки Страхувальника переходять до осіб, які одержали це майно в спадщину. Страховик або будь-хто із спадкоємців має право ініціювати переукладення Договору страхування.

## 2. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. В даних Правилах застосовуються наступні терміни та визначення:

- Абандон – заява Страхувальника надана Страховику про відмову від своїх прав на все застраховане майно (судно);

- Безпечний порт (порт-притулок) - порт вважається безпечним, якщо у відповідний період часу судно може зайти в нього, використовувати його і повернутися з нього, не наражаючись - при відсутності будь - яких надзвичайних подій – на небезпеку, яку можна було б уникнути за допомогою належної навігації та судноводіння;

- Військові ризики – війна, громадянська війна, революція, повстання, заколот чи цивільне заворушення, або будь-які ворожі акти воюючих держав або проти них спрямовані; загибель або пошкодження, викликані плаваючими мінами, торпедами, бомбами або іншими покинутими знаряддями війни.

- Вибух - руйнування корпусу судна і/або суднових приміщень внаслідок розширення сильно нагрітого газу з дуже високим тиском, що викликано загорянням вибухонебезпечних речовин під час іскроутворення, розрядів статичної й атмосферної електрики, ударів тощо;

- Вигодонабувач - фізична або юридична особа, на користь якої укладено Договір страхування і яка має майновий інтерес у застрахованому майні та може зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку;

- Виробничі дефекти (недоліки) - дефекти, що виникли в результаті порушення встановленого процесу виготовлення корпусу, машин, механізмів та устаткування судна або його ремонту;

- Втрата засобу водного транспорту – подія з засобом водного транспорту, в результаті якої власник не має можливості володіти, користуватися та розпоряджатися засобом водного транспорту;

- Дійсна вартість - ринкова вартість застрахованого судна, яка визначена в місці його знаходження шляхом проведення незалежної оцінки або з використанням відомостей, отриманих від судовласників, заснованих на документах про вартість придбання судна, підприємств-виробників, органів державної статистики, торгових інспекцій, бірж та/або інших організацій (установ), або опублікованих в засобах масової інформації та/або спеціальній літературі;

- Док – портова споруда для огляду і ремонту, а інколи для побудови суден;

- Диферент - кут відхилення корпусу судна від горизонтального положення в поздовжньому напрямку - різниця осад корми і носа судна;

- Елінг – крита або відкрита споруда (приміщення) на березі моря, річки, озера, обладнана для стоянки або ремонту суден та зберігання інвентарю;

- Експлуатаційні дефекти (недоліки) - дефекти корпусу, машин, механізмів та устаткування судна, що виникають після деякого часу їх роботи, в результаті процесів деградації (зносу (ветхість), кавітації, втоми матеріалів, впливу корозійних речовин, перепаду температур, гниття та інше);
- Експропріація - примусове (без відшкодування чи оплачуване) позбавлення власності.
- Загибель (знищення) судна – фактична або конструктивна загибель судна, або таке пошкодження судна, коли витрати по його відновленню до стану, що передував страховому випадку, перевищують вартість судна у непошкодженному стані.
- Засіб водного транспорту (Судно) - самохідна чи несамохідна плавуча споруда, що використовується:
  - для перевезення вантажів, пасажирів, багажу і пошти, для рибного чи іншого морського промислу, розвідки і видобування корисних копалин, рятування людей і суден, що зазнають лиха на морі, буксирування інших суден та плавучих об'єктів, здійснення гідротехнічних робіт чи підйому майна, що затонуло в морі;
  - для несення спеціальної державної служби (охорона промислів, санітарна і карантинна служби, захист моря від забруднення тощо);
  - для наукових, навчальних і культурних потреб;
  - для спорту і відпочинку;
- Захоплення судна - це встановлення фактичного контролю над ним, отримання можливості для його використання на власний розсуд, включаючи обмеження доступу до нього інших осіб, перешкоджання руху і т. д. Захоплення, як і угон, здійснюється самовільно, всупереч встановленому порядку. Воно може полягати у заволодінні судном таємно, із застосуванням насильства або погрози, обману. При цьому особи, які повинні і мають право здійснювати управління цим судном, не допускаються до нього, або ж відсторонюються від керування чи керують ним під примусом;
- Класифікаційне товариство (реєстраційне товариство) – підприємство у галузі морського та річкового транспорту, основні види діяльності якого пов'язані з забезпеченням безпеки судноплавства;
- Компетентні державні органи – державні органи та комунальні підприємства (установи, організації), спеціальні комісії, до компетенції яких належить ліквідація наслідків подій, що в подальшому можуть бути кваліфіковані як страхові випадки, встановлення причин та обставин настання таких подій, оцінка їх наслідків, а також надання офіційних роз'яснень відносно питань, що мають відношення до застрахованого судна, яке пошкоджено внаслідок страхового випадку; особи, що мають відповідні ліцензії (у передбачених законодавством України випадках), до яких можуть звертатись Страховик, Страхувальник, треті особи для вирішення спорів та з інших питань, що впливають з умов Договору страхування;
- Конструктивна загибель (знищення) судна - таке пошкодження судна, при якому його використання за цільовим призначенням є технічно неможливим, а здійснення заходів щодо його ремонту або відновлення контролю над ним є для Страхувальника економічно недоцільним, оскільки перевищують страхову суму, встановлену Договором страхування;
- Крен - нахилення судна в поперечній площині;
- Ліміт відповідальності Страховика - граничний розмір страхового відшкодування в межах страхової суми, який за згодою Сторін може встановлюватись на окремий страховий випадок, на групу страхових випадків або за Договором страхування вцілому тощо;
- Маломірне судно - самохідне судно з головними двигунами потужністю менш як 75 к.с (55 кВт) і несамохідні судна та вітрильні судна валовою місткістю менш як 80 реєстрових тонн (або одиниць), а також моторні судна незалежно від потужності двигунів, але валовою місткістю не більше 10 реєстрових тонн (або одиниць);
- Місце дії Договору страхування (місце страхування/територія страхового покриття) – район плавання судна, маршрут проходження, зазначений в Договорі страхування;
- Недотримання загальноприйнятих практичних прийомів та способів управління судном - порушення положень про взаємостосунки з лоцманом, неврахування або невірне врахування маневрених елементів судна, невикористання якорів, невірний вибір швидкості при маневруванні, допущення помилок і прорахунків при управлінні судном тощо;

- Окрема (незагальна) аварія - збитки що не підпадають під загальну аварію, що виникли в результаті пошкодження судна або поломки його механізмів, машин і обладнання. Такі збитки не підлягають розподілу між судном, вантажем і фрахтом. Їх несе той, хто їх зазнав, або той, хто несе відповідальність за їх спричинення;
- Період страхування– зазначений у Договорі страхування період, протягом якого Страховик здійснює страхування за Договором, а саме: період або його частина, протягом якого (якої) може виникнути подія, що дає Страхувальнику (Вигодонабувачу) підстави для отримання страхового відшкодування за Договором страхування;
- Пожежа - неконтрольований процес горіння судових приміщень, судового майна, вантажу, багажу, а також судна в цілому;
- Поломка корпусу, механізмів, машин та обладнання судна - втрата корпусом, машинами, механізмами та обладнанням судна своїх властивостей, в результаті внутрішніх впливів які виразилися в результаті експлуатаційних та/або виробничих, та/або конструктивних дефектів (недоліків);
- Порушення вимог із безпеки морського перевезення вантажів - порушення встановлених вимог із безпеки навантаження, розміщення, кріплення, перевезення й розвантаження вантажів;
- Порушення правил плавання - порушення правил, що регламентують режим плавання і розходження суден;
- Порушення правил протипожежної безпеки - порушення режиму, що регламентує пожежобезпеку та вибухобезпеку суден;
- Порушення правил судноводіння - порушення встановлених вимог щодо підготовки переходу, прокладки курсу, визначення і контролю місця судна на ходу і стоянці, використання технічних засобів навігації, використання навігаційної інформації, а також ігнорування основ судноводіння та інші порушення, що стосуються правил судноводіння;
- Порушення правил технічної експлуатації - порушення положень про технічну експлуатацію судна - корпусу, судової енергетичної установки, систем, механізмів, електроустаткування тощо;
- Пошкодження корпусу, машин, механізмів та устаткування судна - втрата корпусом, машинами, механізмами та устаткуванням судна своїх властивостей в результаті зовнішніх впливів які відновлюються шляхом виконання технічних заходів, витрати на проведення яких не перевищують дійсну вартість майна;
- Працівники Страхувальника – штатні працівники Страхувальника (робітники, службовці), а також особи, які працюють у Страхувальника за цивільно-правовими договорами, якщо вони діяли або повинні були діяти за завданням Страхувальника та під його контролем з дотриманням норм безпеки;
- Протиправні дії - дії , які полягають у формальному порушенні конкретної юридичної норми або декількох норм;
- Сторони Договору страхування - Страховик та Страхувальник;
- Страховик - Приватне акціонерне товариство страхова компанія «Теком», яке згідно чинного законодавства України та даних Правил укладає зі Страхувальниками Договори добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту);
- Страховий випадок - подія, передбачена Договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику/Вигодонабувачу;
- Страховий захист (покриття) - сукупність зобов'язань Страховика перед Страхувальником (Вигодонабувачем) згідно з умовами Договору страхування;
- Страхова сума– грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку;
- Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання;
- Треті особи - будь-які особи, за винятком власника застрахованого судна, Страхувальника, Вигодонабувача, членів екіпажу застрахованого судна, а також представників Страхувальника і Вигодонабувача;
- Угон судна - це самовільне заволодіння судном та поїздка на ньому. Для нього характерно те, що він: а) вчиняється всупереч встановленому порядку допуску до управління судном; б)

здійснюється всупереч або внаслідок фальсифікації волі власника чи особи, яка вправі управляти судном; в) полягає у керуванні судном, здійсненні функцій судноводія;

- Фактична загибель (знищення) судна - втрата або знищення застрахованого судна при технічній неможливості його відновлення (судно цілком знищене або безповоротно загублене для Страхувальника);

- Фрахт - винагорода (компенсація), що сплачується за договорами перевезення, найму або піднайму судна для перевезення вантажів та пасажирів морськими суднами;

2.2. Інші терміни, що не обумовлені даними Правилами, визначені законодавством України. Якщо значення якого-небудь терміну не обумовлено Правилами та не може бути визначено, виходячи із законодавства, то такий термін використовується у своєму звичайному лексичному значенні.

### 3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

3.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням засобами водного транспорту, їх машинами та обладнанням.

3.2. Даний вид страхування передбачає обов'язок Страховика за встановлену Договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування шляхом відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником у Договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням або втратою застрахованого засобу водного транспорту та, якщо це передбачено Правилами та Договором страхування, додаткового обладнання до нього.

3.3. Умови добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту) можуть передбачати страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.

3.4. Цей вид страхування не включає страхування майна, в тому числі вантажів та багажу (вантажобагажу), що перевозиться водним транспортом, та страхування недержаних доходів унаслідок пошкодження, знищення або втрати засобу водного транспорту.

3.5. На умовах цих Правил можуть бути застраховані судна з їх машинами і обладнанням (в тому числі маломірні судна, яхти або човни з їх двигунами та устаткуванням).

При цьому, за Договором страхування застрахованими можуть бути:

- судна, що:

а) зареєстровані у відповідних органах реєстрації та мають відповідний дозвіл на судноплавство, а також відповідають вимогам безпеки судноводіння, охорони людського життя і навколишнього природного середовища;

б) знаходяться на ремонті, переобладнанні, перебудові або знаходяться в процесі суднобудівництва.

3.6. Класифікація суден. Страхувальник, Вигодонабувач, зобов'язані забезпечити протягом всього періоду страхування:

3.6.1. нагляд за технічним станом судна в Класифікаційному товаристві і підтримання погодженого при укладенні Договору страхування класу судна;

3.6.2. експлуатацію судна відповідно з умовами, обмеженнями та районом плавання, що відповідають класу судна;

3.6.3. виконання будь-яких правил, рекомендацій, вимог та/або обмежень, накладених Класифікаційним товариством щодо застрахованого судна, у встановлені Класифікаційним товариством строки;

3.6.4. Страхувальник, Вигодонабувач повинні негайно, але не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту, коли їм стало відомо, повідомити Класифікаційному товариству про будь-яку подію, пошкодження або стан судна, щодо яких останнє могло б надати рекомендації щодо ремонту або інших дій.

3.6.5. У разі порушення вимог, передбачених підпунктами 3.6.1. -3.6.4. п. 3.6 цих Правил, не є страховими випадками й не відшкодовуються збитки, які прямо або побічно пов'язані з подіями, що відбулися в період з моменту такого порушення до моменту його усунення, незалежно від наявності зв'язку між невиконанням зазначених умов і збитками, однак, якщо судно знаходиться в

момент порушення в морі, звільнення від відповідальності Страховика за Договором страхування відстрочується до моменту прибуття судна в перший безпечний порт.

3.6.6. Страховик має право звертатися за інформацією та документами про технічний стан і клас застрахованого судна безпосередньо у Класифікаційне товариство.

3.7. Управління безпекою. Страхувальник, Вигодонабувач зобов'язані забезпечити виконання вимог Міжнародного кодексу з управління безпекою (МКУБ).

3.7.1. Страховик вправі відмовити у виплаті страхового відшкодування за збитки, що були понесені в період, коли вимога п.3.7. цих Правил не виконувалася або внаслідок того, що вона не була виконана.

3.8. Навігація. Договір страхування, укладений на умовах цих Правил, діє тільки в узгоджених географічних межах (районах плавання, маршрутах проходження), зазначених у Договорі страхування або обмеженнях, зазначених в реєстраційних документах на застраховане судно. При недотриманні зазначених умов Страховик не несе зобов'язань по відшкодуванню збитків за Договором страхування, що сталися під час виходу судна з району плавання або відхилення від маршруту проходження, передбаченого Договором страхування.

#### **4. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВІ ВИПАДКИ**

4.1. Страховим ризиком згідно з цими Правилами є випадкова та непередбачувана подія, що може статися протягом строку дії Договору страхування при експлуатації судна щодо якого укладено Договір страхування (надалі – застрахованого майна/застрахованого судна) та призвести до його пошкодження, знищення або втрати.

4.2. Згідно цих Правил страховим випадком є: пошкодження, знищення або втрата застрахованого засобу водного транспорту та, якщо це передбачено Договором страхування, додаткового обладнання до нього внаслідок наступних страхових ризиків:

##### **4.2.1. Навігаційних аварійних морських подій:**

а) посадкою на ґрунт - посадкою судна на мілину, торкання ґрунту і підводних перешкод; викидом на берег;

б) зіткненням - контактом або зіткненням суден між собою в процесі їхнього руху або руху одного з них; контактом із судном, яке стоїть на якорі або на мілині; контактом з будь-яким об'єктом або предметом, що згідно з Конвенцією про міжнародні правила запобігання зіткненню суден на морі, 1972 року, є судном; контактом із спорудою, що стоїть у морі окремо (нафтобурова платформа, вишка, тощо), пошкодженням знярядь промислу судна флоту рибного господарства, що з'єднані із судном, іншими суднами

в) навалом - контактом судна зі стаціонарною або тимчасовою гідротехнічною спорудою, призначеною для стоянки суден (причал, причальний пірс, мол, док тощо), або з огороженням акваторії морського порту; контактом судна з іншим судном, що стався в процесі виконання швартовних операцій, а також у результаті несприятливих гідрометеорологічних умов (дрейфу судна, обривів ланцюгів, тросів тощо); контактом судна з засобами навігаційного обладнання;

г) утратою остійності, плавучості - утворенням невідновлюваного аварійного нахилу судна (крену, диференту), перекидання, затоплення;

д) штормовими пошкодженнями - пошкодженнями корпусу, механізмів, систем, пристроїв та інших елементів судна в результаті впливу шторму і/або хвилювання;

е) льодовими пошкодженнями - пошкодженнями корпусу, механізмів, систем, пристроїв і інших елементів судна при плаванні в льодових умовах;

ж) іншими пошкодженнями, прямо передбаченими в Договорі страхування - пошкодженнями корпусу, механізмів, систем, пристроїв і інших елементів судна та інших матеріальних збитків, яких судно зазнало під час плавання з причин, пов'язаних із судноводінням та впливом зовнішніх умов, таких як намотування троса або сітки на гребний гвинт, пошкодженнями знярядь промислу судна флоту рибного господарства, що з'єднані із судном, самим судном чи об'єктами, що плавають або стоять у морі, тощо.

##### **4.2.2. Вогневих ризиків та пошкодження судна снарядами:**

а) *вибухом*

Якщо Договором страхування не передбачено інше, застрахованим вважається вибух газу, вибух парових котлів, газосховищ, газопроводів, резервуарів, що працюють під тиском, та інших аналогічних пристроїв;

Вибухом резервуара (котла, трубопроводу тощо) вважається тільки такий вибух, коли стінки резервуара виявляються розірваними настільки, що тиск всередині та зовні резервуара миттєво вирівнюється. Якщо вибух відбувся у середині резервуара внаслідок хімічної реакції, то збиток підлягає відшкодуванню також в тому разі, коли не порушено цілісності його стінок;

За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні:

- внаслідок вибуху, виконаного в межах дозволеної діяльності Страхувальника або третіх осіб;
- машинному обладнанню в результаті вибуху всередині камери внутрішнього згорання (циліндра двигуна);
- електричним комутаційним пристроям унаслідок тиску газу всередині них;
- внаслідок вибухів, що є звичайними складовими виробничого процесу;
- внаслідок зменшення тиску всередині резервуара (імплозії).
- самим резервуарам унаслідок вибуху, зумовленого зносом, надмірною іржею, накипом, осадом та відкладенням на їх стінках.

За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки прямо або побічно пов'язані зі стихійними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено Договором страхування.

б) *пожежею*

За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки заподіяні застрахованому майну внаслідок:

- впливу на нього вогню або тепла з метою оброблення, перероблення або в інших цілях (наприклад, сушіння, варіння, прасування, копчення, жарення, нагрівання, гарячої обробки або плавлення металів тощо), у т.ч. збиток, заподіяний майну, за допомогою якого або в якому вогонь або тепло спеціально створюється та/або яке спеціально призначено для його розведення, підтримання, поширення, передачі (печами, димоходами, теплообмінниками тощо);
- обпалювання або пропалювання палаючим вугіллям, що випало з камінів, печей тощо, цигарками або сигарами, паяльною лампою та/або аналогічними предметами, або обпалювання, спричиненого раптовим виходом вогню з місця, спеціально для нього відведеного, крім випадків виникнення пожеж;
- електричним пристроям внаслідок дії на них електричного струму (включаючи коротке замикання, підвищення сили струму або напруги), що супроводжується іскрінням або виділенням тепла, крім випадків виникнення відкритого полум'я. Під електричними пристроями розуміються будь-які об'єкти, на яких відбуваються виробництво, передача, перетворення або споживання електроенергії (в т.ч. електричні кабелі та провід).

За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки прямо або побічно пов'язані зі стихійними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено Договором страхування.

в) *ударом блискавки* - спрямованого в об'єкт розряду атмосферної електрики, що може викликати пошкодження або загибель застрахованого майна внаслідок безпосереднього термічного та електродинамічного впливу.

За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки заподіяні:

- електричним пристроям застрахованого майна внаслідок:
  - а) дії електрики (перенапруги) або теплового впливу внаслідок надлишкового навантаження або атмосферних умов, таких як статична електрика, індукція в результаті атмосферного розряду та/або інших аналогічних явищ;
  - б) передачі електрики (електромагнітного імпульсу) по проводах унаслідок удару блискавки;
- захисним запобіжникам будь-якого роду, захисним вимикачам, грозовим розрядникам, громовідводам та/або іншому аналогічному устаткуванню в ході їх звичайної експлуатації;
- застрахованому майну внаслідок перенапруги, спричиненої впливом блискавки, якщо щодо цього не досягнуто особливу згоду сторін.

За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із стихійними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено Договором страхування.



г) падінням літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них

За цим ризиком відшкодуванню підлягають збитки від безпосереднього пошкодження застрахованого майна внаслідок падіння пілотованого або не пілотованого апарата (його частин) та від вибуху або пожежі, що виникли внаслідок падіння, а також розливу палива з баків цього літального апарата.

За цим ризиком не відшкодовуються збитки, що виникли внаслідок дії вихрового сліду від двигуна літального апарата або звукової хвилі, що виникли під час переходу звукового бар'єра швидкості, оскільки у таких випадках немає факту падіння або наїзду літального апарата, його частин чи вантажу.

д) пошкодженням судна снарядами - пошкодженням корпусу, механізмів, систем, пристроїв та інших елементів судна, а також затопленням судових приміщень від улучення у судно снарядів, мін, торпед, ракет і від застосування іншої зброї.

За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки прямо або побічно пов'язані зі стихійними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено Договором страхування.

#### 4.2.3. Стихійних явищ:

а) *сильним вітром (бурею, вихором, ураганом, штормом, смерчем, шквалом)* - спричиненим погодними умовами рухом повітряних мас із силою (швидкістю) вітру понад 20,8 м/с або 75 км/год (силою 9 балів і вище за шкалою Бофорта), якщо інше не передбачене Договором страхування.

Швидкість вітру має бути підтверджена довідкою державного органу, що здійснює нагляд за станом навколишнього природного середовища (Українського Гідрометцентру або Державної служби України з надзвичайних ситуацій, іншого аналогічного державного органу іноземних країн). Якщо така довідка не може бути надана з незалежних від Страхувальника причин, то вважається, що вітер мав достатню швидкість, якщо Страхувальник доведе наявність хоча б однієї з нижчезазначених умов:

- рух повітряних мас у місці дії Договору страхування або навколо нього виявився причиною загибелі або пошкодження суден, що перебувають у нормальному стані, або іншого майна, здатного аналогічно суднам витримувати відповідну силу вітру;

- знищення або пошкодження застрахованого судна, що перебувало у нормальному стані, могли відбутися тільки в результаті сильного вітру.

Під збитком, заподіяним сильним вітром, розуміють збиток застрахованому майну, спричинений:

- 1) безпосередньою механічною дією швидкісного напору вітру;
- 2) прямим зіткненням з об'єктами, що переносяться вітром.

Збитки, заподіяні сильним вітром, що триває безперервно або з перервами протягом 72 (сімдесяти двох) годин, розглядаються як один страховий випадок.

б) *землетрусом* - пружинними коливаннями в земній корі чи верхній частині мантиї, що спричиняють коливання земної поверхні, деформацію в земній корі, сила якого перевищує 5 (п'ять) балів за міжнародною сейсмічною шкалою MSK-64, якщо інше не передбачене Договором страхування.

За цим ризиком не покривається збиток, заподіяний майну всередині суден, що перебувають в процесі будівництва або не експлуатуються.

в) *виверженням вулкану*;

г) *цунамі*;

д) *іншими стихійними явищами, прямо передбаченими Договором страхування з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування.*

#### 4.2.4. Протиправних дій третіх осіб:

а) *угоном або захопленням судна*

Угон або захоплення судна вважається таким, що відбулося, тільки в тому випадку, якщо за фактом цієї події органом державної влади, уповноваженим розпочати досудове розслідування було відкрито кримінальне провадження за ознаками злочину, відповідно до норм Кримінального кодексу України (або за аналогічною підставою законодавства країни – місця вчинення злочину чи країни розгляду правопорушення).

За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки прямо або побічно пов'язані з:

- навмисними діями Страхувальника та/або його родичів, якщо Страхувальник є фізичною особою;
- навмисними діями працівників Страхувальника (в т.ч. осіб, найнятих для охорони майна у місці дії Договору страхування), якщо тільки діяння не підготовлене та не вчинене протягом періоду часу, коли місце дії Договору страхування було закрито для доступу таких осіб;
- б) *іншими протиправними діями третіх осіб* (зокрема, але не виключно: терористичним актом, масовими заворушеннями), прямо передбаченими Договором страхування з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування.

#### 4.2.5. **Інших випадкових подій:**

##### а) *поломкою, прихованим дефектом*

За цим ризиком підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з:

- поломкою або відмовою агрегатів, систем, вузлів судна (машин, котлів, моторів, валів, механізмів, тощо);
- прихованим дефектом агрегатів, систем, вузлів (машин, котлів, моторів, валів, механізмів, тощо) або корпусу судна;

##### б) *вантажними роботами*

За цим ризиком підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з подіями під час навантаження, розвантаження або переміщення вантажу або бункера;

в) *недбалістю, допущеною ремонтними службами або фрахтувальниками, у випадку, якщо вони не є Страхувальником та Вигодонабувачем за Договором страхування;*

г) *іншими випадковими подіями, прямо передбаченими Договором страхування з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування.*

4.3. Відповідно до цих Правил, Договір страхування може бути укладений на підставі однієї з перерахованих умов:

#### 4.3.1. **«З відповідальністю за загибель та пошкодження».**

За Договором страхування, укладеним на цій умові, відшкодовуються:

- а) збитки внаслідок загибелі судна: (фактичної або конструктивної) або витрати на усунення пошкоджень його корпусу, механізмів, машин, обладнання, що виникли з будь-яких причин, зазначених в п. 4.2. цих Правил, за виключенням випадків, передбачених цими Правилами та Договором страхування, що підпадають під виключення та обмеження страхування;
- б) збитки, що виникли внаслідок пропажі судна безвісти;
- в) збитки, витрати і внески по загальній аварії по частці судна;
- г) необхідні і доцільно понесені витрати по рятуванню судна;
- д) необхідні і доцільно понесені витрати по запобіганню, зменшенню і встановленню розміру збитку, якщо збиток відшкодовується за Договором страхування.

#### 4.3.2. **«З відповідальністю за пошкодження».**

За Договором страхування, укладеним на цій умові відшкодовуються:

- а) витрати на усунення пошкоджень його корпусу, механізмів, машин, обладнання, що виникли з будь-яких причин, зазначених в п. 4.2. цих Правил, за виключенням випадків, передбачених цими Правилами та Договором страхування, що підпадають під виключення та обмеження страхування;
- б) збитки, витрати і внески по загальній аварії по частці судна;
- в) необхідні і доцільно понесені витрати по запобіганню, зменшенню і встановленню розміру збитку, якщо збиток відшкодовується за Договором страхування.

#### 4.3.3. **«З відповідальністю за загибель».**

За Договором страхування, укладеним на цій умові, відшкодовуються:

- а) збитки внаслідок загибелі судна: (фактичної або конструктивної), що виникли з будь-яких причин, зазначених в п. 4.2. цих Правил, за виключенням випадків, передбачених цими Правилами та Договором страхування, що підпадають під виключення та обмеження страхування;
- б) збитки, що виникли внаслідок пропажі судна безвісти;
- в) збитки, витрати і внески по загальній аварії по частці судна;
- г) необхідні і доцільно понесені витрати по рятуванню судна;
- д) необхідні і доцільно понесені витрати по запобіганню, зменшенню і встановленню розміру збитку, якщо збиток відшкодовується за Договором страхування.

#### 4.3.4. «З обмеженою відповідальністю за загибель та/або пошкодження».

За Договором страхування, укладеним на цій умові, відшкодовуються збитки та витрати Страхувальника, що викликані виключно вибухом, пожежею, ударом блискавки, падінням літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них, пошкодженням судна снарядами, посадкою на ґрунт, контактом або зіткненням суден між собою в процесі їхнього руху або руху одного з них, контактом із судном, яке стоїть на якорі або на міліні; навалом, льодовими пошкодженнями.

При цьому, відшкодуванню підлягають:

- а) збитки внаслідок загибелі судна: (фактичної або конструктивної) або витрати на усунення пошкоджень його корпусу, механізмів, машин, обладнання;
- б) збитки внаслідок пропажі судна безвісти;
- в) збитки, витрати і внески по загальній аварії по частці судна;
- г) необхідні і доцільно понесені витрати по рятуванню судна;
- д) необхідні і доцільно понесені витрати по запобіганню, зменшенню і встановленню розміру збитку, якщо збиток відшкодовується за Договором страхування.

4.4. За згодою Сторін у Договорі страхування в межах узгоджених сторонами лімітів відповідальності Страховика може бути передбачено покриття в межах страхової суми по судну або окреме страхування додаткових витрат, безпосередньо пов'язаних зі страховим випадком, зокрема:

- крадіжкою, втратою, падінням за борт підвісного двигуна або іншого обладнання чи устаткування судна;
- витрати на доставку судна в док і спуск за допомогою елінгу, а також витрати за час користування сухим доком чи елінгом;
- інші витрати за згодою Сторін, прямо зазначені в Договорі страхування.

4.5. Договором страхування може бути встановлена кількість страхових випадків по договору, за якими здійснюється виплата страхового відшкодування.

## 5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Згідно з цими Правилами не відшкодовуються збитки або витрати, що виникли внаслідок:

- 5.1.1. навмисних дій чи грубої необережності Страхувальника, Вигодонабувача чи їх представників;
- 5.1.2. неморехідного стану судна, якщо про це було відомо або повинно було бути відомо Страхувальнику, Вигодонабувачу або їх представникам до виходу судна в рейс;
- 5.1.3. зносу або корозії судна, його частин, машин, устаткування або обладнання;
- 5.1.4. порушення правил, які стосуються перевезення небезпечних вантажів;
- 5.1.5. експлуатації судна в умовах, які не передбачені його класом;
- 5.1.6. прямої чи непрямої дії ядерного вибуху, радіації або радіоактивного забруднення навколишнього природного середовища, в зв'язку з будь-яким використанням атомної енергії або радіоактивних матеріалів;
- 5.1.7. ліквідації залишків застрахованого судна, заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу, життю, здоров'ю і працездатності або майну третіх осіб, а також непрямі збитки Страхувальника;
- 5.1.8. усунення будь-якого дефекту, якщо такий дефект не спричинив пошкодження корпусу судна, його механізмів, машин чи обладнання або не призвів до загибелі судна (не може призвести до загибелі судна). При включенні в Договір страхування відшкодування збитків, пов'язаних з витратами на ремонт та заміну дефектної частини судна: механізму, машини або обладнання, ні за яких умов не відшкодовується вартість ремонту або заміни частини, яка опинилася дефектною внаслідок помилки в дизайні або конструкції, якщо при цьому не мали місце загибель або пошкодження інших частин судна;
- 5.1.9. використання судна з метою протиправних дій (перевезення наркотичних речовин, зброї та ін.).

5.2. Страховими випадками не вважаються і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника, пов'язані з подією, що:

- 5.2.1. не обумовлена як страховий ризик у Договорі страхування;

5.2.2. сталася поза межами строку дії Договору страхування;

5.2.3. мала місце за межами місця дії Договору страхування.

5.3. Не підлягають страхуванню і не відшкодовуються збитки завдані:

5.3.1. суднам, конструктивні елементи яких (двигуни, корпус, конструкції, навігаційні й інші суднові пристрої, машини і обладнання) перебувають в аварійному стані;

5.3.2. суднам, що підлягають реєстрації згідно з чинним законодавством України, але не є зареєстрованими;

5.3.3. суднам, на які Класифікаційним товариством повинно видаватися класифікаційне свідоцтво, але на які не видано такого свідоцтва;

5.3.4. майну, що знаходиться на судах та не є їх частиною, в т.ч. контейнерам;

5.3.5. вантажам, що перевозяться судном;

5.3.6. необхідністю утримання судна й екіпажу, за винятком випадків загальної аварії та вимушеної перерви рейсу з негайним перегонем судна на ремонт в результаті страхового випадку;

5.3.7. понесеними Страхувальником витратами на отримання інформації чи надання документів від будь-якої організації чи компанії, що призначена Страхувальником або від його імені для виконання таких послуг.

5.4. Якщо Договором страхування не передбачено інше, не відшкодовуються:

5.4.1. збитки від втрати фрахту;

5.4.2. збитки, які виникли внаслідок військових та пов'язаних з ними ризиків: ризики пошкодження, втрати або загибелі застрахованих суден внаслідок подій, пов'язаних з військовими діями, збройними конфліктами, а також іншими подібними актами чи подіями та їх наслідками;

5.4.3. збитки, викликані діями органів державної влади щодо застрахованого судна (конфіскація, реквізиція, арешт чи знищення судна за вимогою уповноважених органів влади), за виключенням збитків від загибелі чи пошкодження застрахованого судна внаслідок заходів, які були вжиті з метою відвернення чи зменшення рівня небезпеки забруднення з судна, яке отримало пошкодження, за які Страховик несе відповідальність згідно з Договором страхування;

5.4.4. збитки спричинені будь-якими військовими маневрами, навчаннями або іншими військовими заходами та/або їхніми наслідками, діями мін, торпед, бомб та інших знарядь війни, вибуховими речовинами;

5.4.5. збитки, що виникли внаслідок терористичного акту, кваліфікованого як такого відповідно до Кримінального кодексу України або до іншої аналогічної норми законодавства, що діяла на момент укладення Договору страхування.

Не відшкодовуються також збитки, пошкодження, видатки або витрати будь-якого характеру, які безпосередньо або опосередковано спричинені, є наслідком або пов'язані з будь-якими діями спрямованими або здійсненими в будь-якому зв'язку з контролем, запобіганням, пригніченням/припиненням терористичного акту;

5.4.6. збитки, спричинені ризиками ядерної енергії, радіації та радіоактивного забруднення:

а) прямого або непрямого впливу ядерної енергії у будь-якій формі – атомного вибуху, радіації або радіоактивного зараження, пов'язаних із будь-яким застосуванням атомної енергії та використанням матеріалів, що розщеплюються;

б) дією іонізуючого випромінювання або забруднення від радіоактивності будь-якого ядерного палива, або відходів, або згоряння ядерного палива;

в) дією радіоактивних, токсичних, вибухових або інших небезпечних або забруднюючих властивостей будь-якого ядерного реактора або інших ядерних агрегатів або їх ядерних компонентів;

г) дією будь-якої військової зброї, де використовується атомне або ядерне розщеплення та/або синтез або інші подібні реакції або радіоактивні сили або матеріали;

5.4.7. збитки, спричинені будь-якого роду забрудненням або зараженням хімічними або біологічними речовинами та/або матеріалами;

5.4.8. збитки, спричинені IT-ризиками, тобто руйнуванням, пошкодженням, знищенням або спотворенням інформації, кодів, програм або програмного забезпечення, а також будь-які збої у роботі комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення або вбудованих мікросхем, якщо це

не є результатом фізичного пошкодження застрахованого майна внаслідок настання страхових ризиків;

5.4.9. збитки внаслідок знищення чи пошкодження знарядь для промислу (вилову) водних біологічних ресурсів, включаючи обладнання, механізми та пристрої для управління промисловим устаткуванням, яке знаходиться на борту застрахованого судна, за виключенням випадків, коли дане майно знищено в результаті конструктивної загибелі судна від застрахованих ризиків;

5.4.10. збитки й витрати, пов'язані з використанням неспеціалізованого судна в якості бурильного, днопоглиблювального, а також для іншої специфічної діяльності, для якої застраховане судно не призначене;

5.4.11. збитки, що виникли внаслідок навантаження або розвантаження штивки вантажу або бункера;

5.4.12. збитки, викликані піратськими діями.

5.5. Якщо інше не передбачено Договором страхування, при страхуванні маломірних суден, додатково до виключень зі страхових випадків і обмежень страхування, обумовлених цими Правилами, не підлягають відшкодуванню збитки та витрати, що виникли внаслідок:

5.5.1. експлуатації судна, що не пройшло щорічного технічного огляду (якщо такий є обов'язковим за правилами Класифікаційного товариства судна);

5.5.2. втрати піднятих вітрил та/або захисних чохлах, якщо це не пов'язано з поломкою рей, до яких вони кріпляться, з посадкою судна на міліну, із зіткненням з будь-якими об'єктами, а також пожежею або вибухом;

5.5.3. пошкодження внутрішнього оздоблення і обладнання (крім головного двигуна, а також штатного навігаційного та іншого штатного обладнання), якщо це не викликано зіткненням, посадкою на міліну, вибухом, пожежею;

5.5.4. пошкодження двигунів, машин, обладнання, що сталися внаслідок порушень правил експлуатації і вимог з технічного обслуговування, встановлених виробником;

5.5.5. загибелі або пошкодження судна в результаті інцидентів, що трапилися у процесі:

а) перевезення судна наземним транспортом;

б) перевезення судна водним транспортом як вантаж або за допомогою буксирування (крім випадків рятування судна);

в) спуска судна на воду й підйому на стапель (або інше пристосування для зберігання судна), на автопричіп (або інший об'єкт для перевезення судна);

5.5.6. втрати судна внаслідок шахрайства;

5.5.7. викрадення, втрати, падіння за борт підвісного двигуна;

5.5.8. участі судна в перегонах, регатах та інших подібних змаганнях.

5.6. За цими Правилами не відшкодовуються збитки щодо очищення, дробеструйної очистки та/або іншої підготовки поверхні або фарбування підводної частини корпусу судна, що настали внаслідок страхового випадку, за винятком:

5.6.1. дробеструйної очистки та/або іншої підготовки поверхні листів, що знаходяться на березі, нової обшивки підводної частини корпусу судна, а також витрат на постачання і фарбування будь-якою "цеховою" ґрунтовкою;

5.6.2. дробеструйної очистки та/або іншої підготовки поверхні:

а) стиків або обшивки підводної частини корпусу, що безпосередньо примикають до будь-якої заміненої або відремонтованої обшивки, у ході зварювальних та/або ремонтних робіт;

б) ушкодженої обшивки підводної частини корпусу під час вирівнювання на судні або на березі;

5.6.3. забезпечення і нанесення першого шару ґрунтовки/антикорозійного покриття на специфічні місця, зазначені в п.п.5.6.1, 5.6.2 цих Правил, що вважаються частиною розумних витрат на ремонт у відношенні обшивки підводної частини корпусу.

5.7. Якщо інше прямо не передбачено Договором страхування, судно не вважається застрахованим, коли воно здійснює навантаження і розвантаження вантажу в морі з/або на інший плаваючий засіб, що не є засобом водного транспорту портового або прибережного плавання, включаючи зближення суден, перебування суден борт до борту (лагом) і відхід суден одне від одного.

5.8. Якщо строк дії Договору страхування поширюється на період проходження застрахованого судна за буксиром, не відшкодовуються збитки, що сталися внаслідок відомої Страхувальникові/

Вигодонабувачу або їхнім представникам небуксирспроможності судна, або невідповідності технічних характеристик буксира вимогам безпеки плавання застрахованого судна.

5.9. За згодою сторін на особливих умовах дія Договору страхування може поширюватись на відшкодування збитків, передбачених п.п. 5.4.1.- 5.4.5. п. 5.4. даних Правил.

5.10. Не підлягають також відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок:

5.10.1. пошкодження чи загибелі вантажу та іншого майна на застрахованому судні;

5.10.2. завдання шкоди життю, здоров'ю та працездатності третіх осіб;

5.10.3. видалення та знищення уламків, залишків суден, вантажу та інших предметів;

5.10.4. забруднення та зараження моря, будь-якого майна чи об'єкта (включаючи витрати по запобіганню такого забруднення та зараження), за виключенням інших суден, з якими зіткнулось застраховане судно і майна на таких судах. Однак цей виняток не поширюється на суми, які Страхувальник може виплатити в якості винагороди рятувальникам, якщо розмір такої винагороди розраховується з урахуванням кваліфікації рятувальників і докладених ними зусиль щодо запобіганню або зменшення шкоди навколишньому природному середовищу, як визначено у Міжнародній конвенції про рятування 1989 року;

5.10.5. виконання будь-яких договірних зобов'язань щодо пошкодження, знищення або втрати судна;

5.10.6. повної чи тимчасової втрати можливості використання судна або будь-якого іншого об'єкта, що не отримав пошкоджень в результаті зіткнення;

5.10.7. витрат, пов'язаних з видатковими матеріалами і запасами судна.

5.11. При включенні до Договору страхування зобов'язань Страховика по відшкодуванню збитків, передбачених в п.п. 5.4.1. пункту 5.4. цих Правил, відшкодуванню підлягають витрати від втрати фрахту у період аварійного простою судна внаслідок настання страхового випадку, крім випадків перелічених в п. 5.1. цих Правил.

Якщо фрахт підлягає сплаті при доставці вантажу в порт призначення, витрати на сплату фрахту можуть відшкодовуватися як вантажовласнику, так і судовласнику (перевізнику).

Якщо судно направляється в інший порт під навантаження і в дорозі отримує пошкодження, витрати відшкодовуються перевізнику (судновласнику).

Збитки від втрати фрахту внаслідок простою судна під час ремонту по усуненню пошкоджень, отриманих в результаті страхового випадку, відшкодовуються при умові, що такий ремонт був проведений протягом 12 (дванадцяти) місяців з моменту закінчення строку дії Договору страхування.

Період аварійного простою розраховується з моменту настання страхового випадку та включає час здійснення рятувальних операцій та час здійснення ремонту застрахованого судна по усуненню пошкоджень, заподіяних внаслідок страхового випадку.

Час на транспортування застрахованого судна до місця ремонту включається до періоду аварійного простою за умови, що внаслідок страхового випадку судно зазнало таких пошкоджень, що призвели до вимушеного переривання рейсу та слідування до місця ремонту.

Не відшкодовуються збитки від втрати фрахту у разі загибелі (фактичної або конструктивної) судна, а також збитки, що викликані банкрутством або неплатоспроможністю контрагентів Страхувальника.

Відповідальність Страховика за даним ризиком є додатковою та обмежується узгодженим при укладенні Договору страхування лімітом відшкодування за даним ризиком.

5.12. При включенні до Договору страхування зобов'язань Страховика по відшкодуванню збитків, зазначених в підпункті 5.4.4. пункту 5.4. цих Правил, відшкодуванню не підлягають збитки і витрати Страхувальника, що виникли внаслідок:

5.12.1. детонації або вибуху зброї, що використовує атомний або термоядерний розпад та/або синтез або іншу подібну реакцію або радіоактивну енергію або радіоактивну речовину, незалежно від того, де і коли такий вибух стався, а також від того, могло застраховане судно потрапити під вплив цієї події чи ні;

5.12.2. початку війни (оголошеної чи ні) між будь-якими з таких держав: Великобританія, США, Франція, Китай, Російська Федерація;

5.12.3. реквізиції або купівлі урядом воюючої сторони за комерційну вартість майна або вантажу, що належить громадянам іншої нейтральної держави, щоб уникнути попадання такого майна або вантажу у розпорядження противника;

- 5.12.4. захоплення, арешту, утримання, знищення, конфіскації або експропріації з боку або за розпорядженням уряду або місцевої влади країни, якій належить або у якій зареєстровано судно;
- 5.12.5. арешту, утримання, знищення, конфіскації або експропріації у відповідності з карантинними вимогами або у зв'язку з порушеннями митних чи торгівельних правил;
- 5.12.6. збитків, пов'язаних з судовим процесом, а також неможливістю надати гарантію або сплатити штраф, або виконати інші фінансові зобов'язання.
- 5.13. Страхування «військових ризиків» припиняється з моменту настання подій, зазначених у п. п. 5.12.1 – 5.12.3 п. 5.12. цих Правил.
- 5.14. Страхове покриття у відношенні «військових ризиків» може бути достроково припинено Страховиком або Страхувальником за умови попереднього 10-денного (десятиденного) сповіщення про таке припинення. Страховик може відновити страхування згідно з додатковою угодою (угодою), укладеною до закінчення терміну сповіщення про припинення, у разі сплати Страхувальником додаткової страхової премії та/або введення погоджених Сторонами умов та/або застережень стосовно «військових ризиків» до Договору.
- 5.15. Додатковий договір (угода) про страхове покриття у відношенні «військових ризиків» не набуде чинності, якщо до його (її) підписання Сторонами і до очікуваного часу настання відповідальності, сталася подія, внаслідок якої страхове покриття у відношенні «військових ризиків» припиняє свою дію згідно з положеннями, викладеними в п. 5.13 цих Правил.
- 5.16. Відповідальність Страховика по «військовим ризикам» встановлюється в межах страхової суми (ліміту відповідальності по кожному страховому випадку), передбаченої Договором страхування, а не в доповнення до неї.
- 5.17. Згідно умов цих Правил не підлягають відшкодуванню:
- 5.17.1. непрямі збитки, у т.ч. недержані доходи (прибуток), втрачена вигода тощо;
- 5.17.2. штрафи, пені й інші стягнення;
- 5.17.3. втрати внаслідок інфляції, зміни в курсах валют;
- 5.17.4. витрати з відшкодування моральної шкоди;
- 5.17.5. непрямі збитки внаслідок неповернення Страхувальникові застрахованого судна, переданого у договірне користування (прокат, оренда, лізинг, тощо);
- 5.17.6. витрати, пов'язані з екстремим замовленням та доставкою запасних частин і матеріалів повітряним транспортом, якщо інше не передбачено Договором страхування;
- 5.17.7. втрата експлуатаційних якостей застрахованого майна;
- 5.17.8. втрата товарної вартості застрахованого майна;
- 5.17.9. збитки, пов'язані з заміною деталей, вузлів, механізмів застрахованого майна, здійсненою на вимогу Страхувальника при наявній можливості ремонту цих деталей, вузлів, механізмів, що підтверджує сертифіковане ремонтне підприємство або передбачено технологією підприємства-виробника або підтверджується висновком експертної організації;
- 5.17.10. шкода, завдана навколишньому природному середовищу;
- 5.17.11. шкода, завдана життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб, у т.ч. життю, здоров'ю або майну працівників/представників Страхувальника;
- 5.17.12. витрати на страхування;
- 5.17.13. ремонтні роботи щодо звичайного зносу судна та/або при виконанні рекомендацій Класифікаційного товариства.
- 5.18. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення із страхових випадків і обмеження страхування, а ніж визначені у пп. 5.1 – 5.17 цих Правил за умови їх зазначення належним чином у Договорі страхування.

## **6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА**

- 6.1. Розмір страхової суми визначається за згодою Страхувальника і Страховика під час укладання Договору страхування та зазначається в ньому.
- 6.2. Страхова сума встановлюється у розмірі або в межах дійсної вартості судна (з урахуванням технічного стану судна та ступеню зносу) за цінами і тарифами, що діють на момент укладання Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування. Відповідальність за правильність визначення вартості судна покладається на Страхувальника.

Страховик може вимагати документальне підтвердження заявленої Страхувальником дійсної вартості судна або проведення незалежної експертної оцінки вартості судна, заявленого на страхування.

Фрахт вважається застрахованим на суму, яка сплачена, як плата за фрахт.

6.3. Виходячи з конкретних умов Договору страхування, технічних характеристик судна, умов та території його переважного використання та інших чинників, що впливають на формування його вартості, страхування судна може здійснюватися:

6.3.1. за його балансовою вартістю на дату укладання Договору страхування, що відображена у фінансовій звітності Страхувальника;

6.3.2. за його ринковою вартістю, визначеною на дату укладання Договору страхування, що ґрунтується на результатах аналізу ринкових цін продажу (пропонування) на подібні судна;

6.3.3. за вартістю відтворення/заміщення - визначеною на дату укладання Договору страхування поточною вартістю витрат на створення (придбання) в сучасних умовах нового судна, що є ідентичним судну, що заявлене на страхування або яке може бути йому рівноцінною заміною;

6.3.4. за залишковою вартістю заміщення/відтворення - вартістю відтворення/заміщення судна за вирахуванням усіх видів зносу;

6.3.5. за заявленою вартістю - вартістю, визначеною Страхувальником та погодженої із Страховиком.

6.4. У будь-якому випадку розмір страхової суми за Договором страхування не може перевищувати вартості судна, визначеної на дату укладання Договору страхування згідно з п. 6.2. цих Правил.

6.5. Якщо виявиться, що страхова сума перевищує дійсну вартість застрахованого судна на момент укладання Договору страхування, Договір діє у тій частині страхової суми, яка не перевищує його вартості, а сплачена зайва частина страхового платежу поверненню не підлягає.

6.6. Якщо страхова сума є меншою за дійсну вартість застрахованого майна, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених за страховим випадком збитків, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

6.7. Якщо упродовж строку дії Договору страхування дійсна вартість застрахованого судна збільшилась, за письмовою заявою Страхувальника розмір страхової суми може бути збільшено відповідно шляхом укладання додаткового договору (угоди) до Договору страхування та сплати додаткового страхового платежу.

6.8. Якщо Страховика не було письмово повідомлено про те, що засіб водного транспорту прямує (з вантажем або без вантажу) для продажу на металобрухт або вже продано на металобрухт, а умови страхування (ризика, виключення, страхова сума тощо) не були додатково погоджені зі Страховиком, то при настанні страхового випадку дійсна вартість судна прирівнюється до ринкової вартості судна, як металобрухту, на момент пошкодження або загибелі. Умови цього пункту не застосовуються до загальної аварії.

6.9. Якщо предмет Договору страхування застрахований у кількох Страховиків і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість такого предмету, то страхове відшкодування, що виплачується всіма Страховиками, не може перевищувати дійсної вартості предмету Договору страхування. При цьому, кожний Страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за своїм укладеним ним Договором страхування.

6.10. Після відновлення пошкодженого застрахованого судна Страхувальник має право за додатковий страховий платіж відновити ліміт відповідальності Страховика щодо виплати страхового відшкодування за Договором страхування до розміру страхової суми.

6.11. Страховик несе зобов'язання за ризиками, визначеними у Договорі страхування, у межах відповідної страхової суми та (або) лімітів відповідальності, зазначених в Договорі страхування.

6.12. За згодою Страхувальника і Страховика у Договорі страхування, що укладається на підставі цих Правил, страхова сума (ліміт відповідальності) може встановлюватися:

6.12.1. на окремий страховий випадок, що визначає граничний розмір відшкодування, яке Страховик може виплатити в цілому за всі заподіяні збитки внаслідок одного страхового випадку;

6.12.2. на групу страхових випадків;

6.12.3. за Договором страхування в цілому.



- 6.13. Договором страхування можуть бути встановлені ліміти відповідальності для машин та обладнання застрахованого судна, відшкодування витрат та внесків по загальній аварії, виду додаткових витрат тощо.
- 6.14. За домовленістю сторін Договір страхування може укладатися із застосуванням системи «по першому випадку». При цьому, страхова сума може встановлюватися у розмірі дійсної вартості застрахованого предмету Договору страхування на момент укладання останнього або частки дійсної вартості. При настанні страхового випадку, Страховик здійснює виплату страхового відшкодування у розмірі завданих збитків в межах страхової суми, незалежно від того, яку частину від дійсної вартості складає страхова сума (без застосування принципу пропорційності зобов'язань Страховика).
- 6.15. Страховик не несе відповідальності і не відшкодовує ту частину збитків, що перевищує страхову суму (відповідний ліміт відповідальності) за Договором страхування.
- 6.16. Протягом строку дії Договору страхування страхова сума може бути змінена за згодою сторін.
- 6.17. Страхова сума встановлюється у національній грошовій одиниці України (гривнях).
- 6.18. За погодженням Сторін страхова сума може бути встановлена у розмірі, еквівалентному сумі в іноземній валюті, відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.
- 6.19. Договором страхування може бути передбачена франшиза, вид та розмір якої визначається за згодою Сторін:
- 6.19.1. при встановленні безумовної франшизи при розрахунку страхового відшкодування її розмір в усіх випадках вираховується (віднімається) з розміру страхового відшкодування, належного до сплати Страхувальнику;
- 6.19.2. при встановленні умовної франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збиток, що не перевищує розмір встановленої франшизи, і відшкодовує збиток цілком, якщо його розмір перевищує встановлену франшизу;
- 6.19.3. при встановленні часової франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збитки, що були спричинені страховими ризиками, які настали протягом строку тривалості франшизи.
- 6.19.4. Договором страхування може бути передбачений інший вид франшизи та умови її застосування.
- 6.20. За згодою Сторін може встановлюватися загальна франшиза за Договором страхування, окрема франшиза за кожним страховим ризиком та/або випадком, за видом витрат, за окремою одиницею застрахованого майна, на окремий елемент судна, деталь тощо.
- 6.21. Розмір франшизи може встановлюватися за згодою Сторін у відсотках або в абсолютному розмірі.
- 6.22. Якщо інше не обумовлено Договором страхування:
- 6.22.1. розмір франшизи вираховується при розрахунку страхового відшкодування за кожним та будь-яким випадком протягом строку дії Договору страхування;
- 6.22.2. в Договорі страхування встановлюється безумовна франшиза;
- 6.22.3. не відшкодовуються здійснені витрати у такому розмірі:
- а) 10 (десять) % витрат з усунення пошкоджень машин, механізмів, котлів і обладнання/устаткування судна;
- б) 25 (двадцять п'ять) % витрат усунення пошкоджень, отриманих у результаті льодових пошкоджень, за які Страховик несе відповідальність за Договором страхування.
- 6.23. У всіх інших випадках розмір частини збитку, що не відшкодовується (франшиза) узгоджується при укладанні Договору страхування.

## **7. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ**

- 7.1. Страховий тариф - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.
- 7.2. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страховий тариф встановлюється у відсотках від страхової суми.

7.3. Конкретний розмір страхового тарифу визначається при укладенні Договору страхування з урахуванням вартості судна, типу та віку судна, розміру франшизи, строку та місця дії Договору страхування, кількості застрахованих суден, їх технічного стану та інших чинників залежно від конкретних умов страхування.

7.4. Базові річні страхові тарифи та коригуючі коефіцієнти, що застосовуються за цими Правилами, зазначені у Додатку №1 до цих Правил.

7.5. Страховий тариф за домовленістю сторін може переглядатися протягом строку дії Договору страхування внаслідок зміни умов страхування, інфляції, інших визначених умовами Договору страхування обставин, що впливають на ступінь страхового ризику.

7.6. Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

7.7. Страховий платіж за Договором страхування визначається шляхом множення встановленої за Договором страхування страхової суми на ставку страхового тарифу, визначеного згідно з пунктом 7.3. цих Правил, та зазначається у Договорі страхування (страховому полісі/сертифікаті/свідоцтві).

7.8. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, страховий платіж за неповний місяць сплачується як за повний.

7.9. При укладенні Договору страхування Сторони можуть обумовити порядок сплати страхового платежу одноразово або частинами. Конкретні умови і строки сплати страхового платежу визначаються Договором страхування.

7.10. Якщо Договором страхування передбачена сплата страхового платежу частинами, то:

7.10.1. Страхувальник здійснює сплату страхового платежу на підставі графіку сплати, передбаченого Договором страхування, без надання Страховиком окремих рахунків, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування;

7.10.2. У разі сплати страхового платежу частинами і настання страхового випадку до повної сплати Страхувальником страхового платежу за Договором страхування, вважається, що настав строк сплати усіх несплачених частин страхового платежу, які Страхувальник повинен сплатити Страховику протягом 10 (десяти) робочих днів з дня, наступного за днем настання події, що може бути визнана страховим випадком, якщо інше не передбачене Договором страхування. При цьому, Страховик має право:

7.10.2.1. Зменшити розмір страхового відшкодування на суму однієї або декількох несплачених частин страхового платежу, якщо Страхувальник не сплатив несплачені частини страхового платежу за Договором страхування у визначені у п.п. 7.10.2 п. 7.10 цих Правил та (або) Договорі страхування строки, про що Страховик робить відповідну відмітку у страховому акті; або

7.10.2.2. Визначити розмір страхового відшкодування пропорційно до сплаченої страхової премії.

7.11. У договорі страхування зазначається один із варіантів дій Страховика при розрахунку страхового відшкодування, передбачених п.п. 7.10.2.1-7.10.2.2. п. 7.10 цих Правил.

7.12. Страховий платіж сплачується Страхувальником безготівковим платежем на поточний рахунок Страховика або готівкою в касу Страховика в розмірі та у строки, встановлені Договором страхування. При цьому, днем сплати Страхувальником страхового платежу є день надходження коштів на рахунок або в касу Страховика.

7.13. Під час дії Договору страхування Сторони можуть узгоджувати у письмовій формі шляхом укладання додаткових договорів (угод) до Договору страхування інші строки сплати страхової премії.

7.14. Страхувальники згідно з укладеними Договорами страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник-нерезидент - у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

7.15. Якщо дія Договору страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, порядок валютних розрахунків регулюється відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.

## **8. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ**

8.1. Строк дії Договору страхування узгоджується Сторонами та зазначається в Договорі страхування.

8.2. Договір страхування може бути укладений на "визначений строк" або на "визначений рейс", якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.2.1. При страхуванні на "визначений строк" тривалість Договору страхування як правило встановлюється в межах 1 (одного) року, якщо інше не передбачено Договором страхування;

8.2.2. При страхуванні на "визначений рейс" страховий захист починається з моменту віддачі швартових або зняття судна з якоря в порту відправлення і припиняється в момент поставлення судна на швартові або на якір у порту призначення.

8.3. У разі якщо застраховане судно в момент закінчення строку дії Договору страхування перебуває в плаванні, знаходиться під дією небезпеки або перебуває в порту - притулку або порту заходу, Договір страхування може бути продовженим до прибуття судна в порт призначення шляхом укладання додаткового договору (угоди) про це зі сплатою додаткового страхового платежу.

8.4. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу (першої його частини), якщо інше не передбачено Договором страхування. Якщо Договором страхування передбачено відстрочення сплати страхового платежу (або його першої частини), то моментом набрання чинності Договору страхування є зазначена в Договорі дата початку строку дії Договору страхування.

8.5. Дія Договору страхування закінчується о 24 годині 00 хвилин дати, визначеної в Договорі страхування як дата закінчення строку дії Договору страхування, якщо інше не передбачено останнім.

8.6. Договором страхування може бути передбачено, що при сплаті страхових платежів окремо за кожний період, Договір страхування набуває чинності з 00 годин 00 хвилин дня, зазначеного в Договорі страхування, як день початку першого періоду, але не раніше 00 годин 00 хвилин дня, наступного за днем внесення в касу або надходження на поточний рахунок Страховика страхового платежу в повному обсязі за перший період страхування, зазначений в Договорі страхування.

Договір страхування подовжує свою дію на наступний період страхування з дати, зазначеної в Договорі страхування як початок такого періоду, за умови внесення страхового платежу за цей період страхування в касу або на поточний рахунок Страховика не пізніше дня, зазначеного в Договорі страхування як строк сплати страхового платежу за відповідний період страхування, але в будь-якому випадку не пізніше дня, зазначеного в Договорі страхування як дата закінчення відповідного попереднього періоду страхування.

Дія договору страхування закінчується о 24 годині 00 хвилин останнього дня оплаченого періоду страхування.

8.7. Місце дії Договору страхування (район плавання та/або маршрут проходження) визначається при його укладенні та вказується в ньому.

8.8. Дія Договору страхування не поширюється на територію зон військових або збройних конфліктів, надзвичайних станів, якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.9. Страховик несе відповідальність лише за збитки, що сталися тільки у тому районі плавання чи маршруті проходження, який був зазначений у Договорі страхування та передбачений класом застрахованого судна.

8.10. Судно вважається незастрахованим на час виходу судна за межі району плавання або на час відхилення від обумовленого в Договорі страхування маршруту проходження, якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.11. Страховик може залишити Договір страхування в силі за умови отримання заяви Страхувальника про майбутню зміну району плавання або маршруту проходження і при його згоді сплатити у випадку необхідності додатковий страховий платіж. Вказана заява повинна бути надіслана Страхувальником Страховику письмово, не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту, як Страхувальнику стало відомо про необхідність таких змін (якщо інший строк не передбачений умовами Договору страхування).

8.12. Договором страхування може бути передбачено, що судно вважається застрахованим у разі відхилення від обумовленого Договором страхування маршруту проходження або виходу з району плавання з метою рятування людських життів, суден і вантажів, а також відхилення, викликаного необхідністю забезпечити безпеку подальшого рейсу. Про будь-яке таке відхилення

Страхувальник зобов'язаний негайно, але не пізніше 48 (сорока восьми) годин, як тільки це стане йому відомо, письмово повідомити Страховика.

## 9. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

9.1. Договір страхування укладається на підставі письмової заяви Страхувальника за встановленою Страховиком формою.

9.2. Подання Страхувальником Заяви на страхування не зобов'язує Страховика та Страхувальника укласти Договір страхування. Страховик залишає за собою право відмовити в укладанні Договору страхування.

9.3. У Заяві на страхування повинні міститися всі необхідні відомості про Страхувальника (Вигодонабувача), а також про предмет Договору страхування та відомості про всі обставини, які мають суттєве значення для оцінки ступеня ризику та обставини, що можуть вплинути на зміну ступеню ризику, а саме:

- відомості про Страхувальника: ПІБ або назву Страхувальника, адреса, дата народження (для фізичних осіб/ фізичних осіб - підприємців), банківські реквізити, контактні телефони;
- відомості про Вигодонабувача: ПІБ або назву Вигодонабувача, адреса, дата народження (для фізичних осіб/ фізичних осіб - підприємців), банківські реквізити, контактні телефони;
- точні відомості про судно (його повну назву, тип, рік побудови, клас, валова місткість судна, вантажопідйомність, дату чергового огляду та ін.);
- строк страхування, район плавання, порти заходу, час початку і закінчення рейсу (при страхуванні на рейс);
- вартість судна та розмір страхової суми (в т.ч. у разі необхідності, окремо по судну, машинам, обладнанню і устаткуванню тощо);
- статистику аварійності даного судна за останні п'ять років (за наявності);
- іншу інформацію, згідно пунктів Заяви на страхування, визначеної Страховиком.

При цьому, обставинами, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, вважаються обставини, які змінилися настільки, що якби вони були відомі при укладенні Договору страхування, то Договір страхування взагалі не був би укладений Страховиком чи був би укладений на значно інших умовах. Договором страхування можуть бути передбачені обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику.

До Заяви додаються документи, що підтверджують надану Страхувальником у Заяві на страхування інформацію.

9.4. Заява на страхування заповнюється власноручно Страхувальником або його уповноваженим представником. Усі пункти Заяви на страхування повинні бути заповнені розбірливо без подвійного тлумачення. Заповнена Заява на страхування підписується керівником Страхувальника або його представником, який несе відповідальність за повноту і достовірність інформації, зазначеної в Заяві.

Після укладення Договору страхування Заява на страхування та додані до неї документи стають невід'ємною частиною Договору страхування.

У разі, якщо після укладення Договору страхування буде встановлено, що Страхувальник у письмовій Заяві на страхування, а також у відповідях на запити Страховика повідомив Страховика свідомо неправдиві відомості про предмет Договору страхування, Страховик може відмовити у виплаті страхового відшкодування, згідно з умовами цих Правил та Договору страхування.

9.5. Страховик перевіряє достовірність інформації, наданої Страхувальником в Заяві на страхування, надані Страхувальником документи і, у разі необхідності, запитує необхідні підтвердження компетентних державних органів.

9.6. Під час укладення Договору страхування Страхувальник на вимогу Страховика повинен також надати останньому:

9.6.1. можливість оглянути судно, що заявляється на страхування. Витрати з організації огляду судна несе Страхувальник;

9.6.2. документи, що підтверджують право Страхувальника (Вигодонабувача) на володіння та/або користування та/або розпорядження судном, тобто свідчать про майновий інтерес Страхувальника (Вигодонабувача) щодо судна, яке пропонується на страхування;

9.6.3. документи, що підтверджують морехідний стан судна;

9.6.4. інші документи та додаткову інформацію, необхідну для оцінки страхового ризику та укладення Договору страхування, на запит Страховика.

9.7. За необхідності, Страховик може призначити незалежну експертизу судна (машин, механізмів, устаткування та обладнання), зазначеного (зазначених) у Заяві на страхування.

При цьому, така незалежна експертиза при укладенні Договору страхування, призначена за ініціативою Страховика, здійснюється за рахунок Страховика.

9.8. При відправленні засобу водного транспорту в рейс з метою його продажу або списання на металобрухт, Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити Страховика про призначення рейсу.

9.9. На підставі даних, отриманих від Страхувальника, Страховик приймає рішення про укладення Договору страхування або відмовляє в його укладенні.

9.10. Договір страхування укладається у письмовій формі. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

Відповідно до міжнародних систем страхування, які вимагають застосування уніфікованих умов страхування, Договори страхування укладаються відповідно до таких умов страхування, з урахуванням вимог, передбачених Законом України «Про страхування» та іншими нормативно-правовими актами у сфері страхування.

9.11. У випадку втрати Страхувальником свого примірника Договору страхування упродовж строку його дії, Страховик на підставі заяви Страхувальника видає йому дублікат Договору страхування. Після видачі дублікату Договору страхування втрачений примірник Договору страхування вважається недійсним і виплати страхового відшкодування по ньому не здійснюються.

9.12. Внесення змін до Договору страхування здійснюється за взаємною згодою Сторін шляхом підписання додаткового договору (угоди) до Договору страхування, який (а) з моменту підписання стає його невід'ємною частиною.

9.13. При укладенні Договору страхування Сторони гарантують, що їхні представники, які підписали Договір страхування, належним чином уповноважені та документи, що підтверджують їх повноваження, належним чином видані та, на момент підписання Договору страхування, не були змінені та відкликані.

## **10. ЗМІНА СТУПЕНЮ СТРАХОВОГО РИЗИКУ**

10.1. Протягом строку дії Договору страхування Страхувальник зобов'язаний негайно, але не пізніше 2 (двох) робочих днів, як тільки це стане йому відомо (якщо інший строк не передбачений умовами Договору страхування), письмово повідомити Страховика про зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику.

10.2. Суттєвими змінами, у будь-якому випадку, визнаються будь-які зміни відомостей, зазначених у Договорі страхування, письмовій Заяві на страхування, додатках до них, і (або) письмових відповідях Страхувальника на запити Страховика зокрема, але не обмежуючись нижченаведеними:

10.2.1. зміна прапора судна;

10.2.2. зміна Класифікаційного товариства;

10.2.3. зміна, закінчення, не продовження або припинення дії класу застрахованого судна або пропуск строку чергового огляду Класифікаційним товариством;

10.2.4. вихід з району плавання;

10.2.5. зміна (затримка) рейсу, виходу в рейс (при страхуванні на рейс);

10.2.6. можливість плавання у кризі та/або зимівлі судна;

10.2.7. місце зберігання (відстою) судна;

10.2.8. відомості про екіпаж судна;

10.2.9. можливість буксирування судном інших суден;

10.2.10. передача судна в оренду;

10.2.11. заміна оператора;

10.2.12. обставини, які змінилися настільки, що, якби вони були відомі при укладанні Договору страхування, то Договір страхування взагалі не був би укладений Страховиком чи був би укладений на умовах, що значно б відрізнялися від раніше узгоджених;

10.2.13. інші обставини, що можуть вплинути на зміну ступеню ризику і які передбачені Договором страхування.

10.3. Не вважаються істотними змінами ступеню ризику випадки, коли застраховане судно здійснює пробні рейси, надає допомогу або буксирує судна, що зазнають лиха, рятує людей, або коли воно само йде за буксиром іншого судна, потребуючи допомоги, або коли плавання за буксиром відповідає місцевим звичаям.

10.4. Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити Страховика за 2 (два) робочі дні до зміни обставин, що відповідно до пункту 10.2 Правил та умов Договору страхування впливають на оцінку ступеня страхового ризику, якщо зміна таких обставин залежить від Страхувальника.

10.5. Після отримання від Страхувальника заяви про зміну ступеня страхового ризику Страховик протягом 5 (п'яти) робочих днів оцінює вплив нових обставин на ступінь страхового ризику та приймає рішення про необхідність внесення змін до умов Договору страхування, або про дострокове припинення його дії, або про продовження дії Договору страхування на попередніх умовах, якщо інше не передбачено Договором страхування.

10.6. У разі збільшення ступеня страхового ризику та прийняття Страховиком рішення про необхідність внесення змін до Договору страхування вносяться зміни шляхом укладення додаткового договору (угоди) протягом 5 (п'яти) робочих днів після прийняття такого рішення, якщо інше не передбачено Договором страхування. У цьому випадку, Страховик має право на отримання від Страхувальника додаткового страхового платежу. У випадку відмови Страхувальника внести зміни до Договору страхування, Страховик має право достроково припинити дію Договору страхування на підставі невиконання Страхувальником умов Договору страхування відповідно до частини другої п. 17.5 цих Правил.

10.7. Якщо ступінь страхового ризику збільшиться і Страхувальник не повідомить про це Страховика, то при настанні страхового випадку внаслідок обставин, які вплинули на збільшення ступеня страхового ризику, або при збільшенні розміру збитку внаслідок обставин, що вплинули на збільшення страхового ризику, Страховик має право відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування за цим випадком.

10.8. Незалежно від того, чи відбулася зміна ступеню ризику, Страховик має право протягом строку дії Договору страхування перевіряти надані Страхувальником відомості.

## **11. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН**

### 11.1. Страхувальник має право:

11.1.1. ознайомитись з цими Правилами та умовами Договору страхування;

11.1.2. при укладанні Договору страхування призначити фізичну або юридичну особу (Вигодонабувача), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також замінювати його до настання страхового випадку;

11.1.3. на одержання страхового відшкодування в порядку та на умовах, передбачених Договором страхування та цими Правилами;

11.1.4. ініціювати внесення змін та (або) доповнень до умов Договору страхування, дострокове припинення дії Договору страхування за умови письмового повідомлення Страховика про причини прийняття такого рішення;

11.1.5. отримати дублікат Договору страхування в разі втрати оригіналу Договору у період його дії;

11.1.6. заявити про абандон у випадках та в порядку, передбаченими законодавством;

11.1.7. вимагати від Страховика дотримання конфіденційності щодо будь-якої інформації стосовно умов Договору страхування;

11.1.8. оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством України, відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування або розмір виплаченого страхового відшкодування.

### 11.2. Страхувальник зобов'язаний:

- 11.2.1. своєчасно вносити страхові платежі у розмірі та строки, встановлені Договором страхування;
- 11.2.2. при укладенні Договору страхування та протягом строку його дії надавати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;
- 11.2.3. при укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні Договори страхування щодо цього предмету Договору страхування, а також всю необхідну інформацію про предмет Договору страхування;
- 11.2.4. вживати необхідних та доцільних заходів, в тому числі рекомендованих Страховиком, для усунення обставин, що підвищують ступінь страхового ризику, а при відсутності такої можливості - посилити існуючі заходи безпеки;
- 11.2.5. вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;
- 11.2.6. протягом строку дії Договору страхування надавати Страховику можливість оглянути застраховане судно та виконувати рекомендації, надані йому Страховиком за результатами огляду, в узгоджені Сторонами строки;
- 11.2.7. письмово або іншим документальним способом повідомити Страховика про настання події, що може бути визнана страховим випадком, в строк, передбачений п.п. 12.1.4 п. 12.1 цих Правил та (або) Договором страхування та діяти згідно з умовами, визначеними у розділі 12 Правил, якщо інше не передбачене Договором страхування;
- 11.2.8. виконувати рекомендації Страховика щодо збереження та рятування застрахованого майна;
- 11.2.9. сприяти Страховику в розслідуванні обставин настання події, що має ознаки страхового випадку;
- 11.2.10. довести Страховику майновий інтерес Вигодонабувача (у разі його призначення в Договорі страхування) щодо предмету Договору страхування та ознайомити Вигодонабувача з умовами Договору страхування;
- 11.2.11. надати Страховику документи, що підтверджують настання страхового випадку, його причини, обставини та розмір збитків не пізніше 6 (шести) місяців з дня настання страхового випадку, якщо інший строк не передбачений Договором страхування;
- 11.2.12. повідомити Страховика про можливість пред'явлення права вимоги до третіх осіб, винних у завданні збитків застрахованому майну;
- 11.2.13. на вимогу Страховика передати йому пошкоджені деталі, вузли, механізми застрахованого майна, що були замінені у процесі ремонту;
- 11.2.14. у випадку розгляду обставин, пов'язаних зі страховим випадком у суді – видати, на вимогу Страховика, довіреність на представництво інтересів Страхувальника в цьому судовому провадженні;
- 11.2.15. повідомляти Страховика про можливі судові переслідування, пред'явлені обвинувачення чи претензії, а також надавати документи, що мають відношення до предмету Договору страхування не пізніше 2 (двох) робочих днів коли Страхувальнику стало про це відомо або останнім отримані відповідні документи;
- 11.2.16. дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах зі Страховиком, не допускати передавання інформації, що є комерційною таємницею третім особам;
- 11.2.17. дотримуватись правил судноплавства та умов експлуатації застрахованого судна;
- 11.2.18. використовувати застраховане майно за прямим призначенням, забезпечувати його охорону, зберігання, експлуатацію та обслуговування згідно з чинним законодавством України;
- 11.2.19. тримати застраховане майно в справному стані, вживати запобіжних заходів щодо заподіяння шкоди застрахованому майну;
- 11.2.20. якщо після здійснення виплати страхового відшкодування за Договором страхування виявиться така обставина, що за Договором страхування, цими Правилами або чинним законодавством повністю чи частково позбавляє Страхувальника (Вигодонабувача) права на отримання страхового відшкодування, повернути Страховику виплачене страхове відшкодування (чи його відповідну частину) протягом 30 (тридцяти) календарних днів з дня отримання відповідної письмової вимоги від Страховика, якщо інше не передбачено Договором страхування;
- 11.2.21. виконувати всі обов'язки, зазначені в Договорі страхування та цих Правилах.

### 11.3. Страховик має право:

11.3.1. перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації про предмет Договору страхування, вимагати додаткові документи, що мають значення для визначення ступеня ризику, а також перевіряти бухгалтерську документацію Страхувальника в частині, що стосується Договору страхування у будь-який момент строку його дії;

11.3.2. здійснювати огляд судна при укладенні Договору страхування, в період його дії та після настання події, що має ознаки страхового випадку, перевіряти їх стан на відповідність умовам, зазначеним у Заяві на страхування та Договорі страхування, повідомляти Страхувальника про виявлені несприятливі обставини і давати рекомендації з метою запобігання страхових випадків;

11.3.3. робити запити про відомості, пов'язані із страховим випадком, до правоохоронних органів, банків, медичних закладів та інших підприємств, установ і організацій, що володіють інформацією про обставини страхового випадку;

11.3.4. давати Страхувальнику рекомендації щодо збереження та рятування застрахованого майна, а також брати у цьому участь. Зазначені дії Страховика не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплатити страхове відшкодування;

11.3.5. у будь-який час разом із представником Страхувальника приступити до огляду місця події та пошкодженого/знищеного застрахованого майна, не очікуючи офіційного повідомлення Страхувальника про настання події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування у разі, коли Страхувальник або його представники перешкоджають або відмовляють йому в цій можливості;

11.3.6. перевіряти виконання Страхувальником цих Правил та положень Договору страхування;

11.3.7. брати участь у заходах, спрямованих на запобігання та зменшення завданого збитку; за власною ініціативою і за власні кошти (самостійно або із залученням експертів) з'ясувати причини та обставини настання події, що може бути кваліфікована як страховий випадок; вимагати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту та обставин настання страхового випадку або розміру страхового відшкодування, включаючи інформацію, що є комерційною таємницею. Зазначені дії Страховика не є підставою для визнання Страховиком події страховим випадком;

11.3.8. замовляти проведення експертиз/висновків/звітів/досліджень для визначення дійсної вартості застрахованого майна, причини настання події та розміру збитку;

11.3.9. у разі збільшення страхового ризику та прийняття Страховиком рішення про необхідність внесення змін до Договору, змінити або доповнити умови Договору, в т.ч. вимагати оплати додаткового страхового платежу або достроково припинити дію Договору страхування після відмови Страхувальника згідно з умовами, передбаченими цими Правилами та/або Договором страхування. Якщо Страхувальник не сплатив або неповністю сплатив додатковий страховий платіж протягом строку, встановленого в додатковому договорі (угоді), Договір страхування достроково припиняє свою дію на підставі несплати Страхувальником страхового платежу;

11.3.10. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування та дострокове припинення дії Договору з письмовим повідомленням Страхувальника про причини прийняття такого рішення;

11.3.11. відстрочити прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених цими Правилами та Договором страхування;

11.3.12. вимагати повернення страхового відшкодування, що вже виплачене Страхувальнику/Вигодонабувачу у випадку, якщо виявляться такі обставини, які відповідно до цих Правил та/або Договору страхування та/або чинного законодавства України дають Страховику право на відмову у виплаті страхового відшкодування, а також якщо Страхувальник відмовився від свого права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки, відшкодовані Страховиком або якщо здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника;

11.3.13. відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених Договором страхування, чинним законодавством України та цими Правилами;

11.3.14. зменшити суму страхового відшкодування за Договором страхування на розмір відшкодування, сплаченого Страхувальнику/Вигодонабувачу в будь-якій формі третіми особами;

11.3.15. на позов в порядку суброгації до особи, винної (відповідальної) за заподіяні збитки.

### 11.4. Страховик зобов'язаний:

11.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами Договору страхування та з даними Правилами;



- 11.4.2. протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику/Вигодонабувачу;
- 11.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;
- 11.4.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;
- 11.4.5. не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом;
- 11.4.6. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик або збільшення вартості майна в строк, передбачений цими Правилами та (або) Договором страхування, переукласти з ним Договір страхування;
- 11.4.7. у разі отримання заяви про абандон, виплатити страхове відшкодування відповідно до чинного законодавства України.
- 11.5. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Сторін, які не суперечать умовам цих Правил та чинному законодавству України.

## **12. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ**

12.1. У разі настання події, що за умовами Договору страхування може бути визнана страховим випадком, Страхувальник зобов'язаний, якщо інше не передбачено Договором страхування:

12.1.1. вжити всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитків, збереження та рятування застрахованого майна та усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, з'ясування характеру та обставин настання події, що стала причиною збитків, а також забезпечення можливості пред'явлення Страховиком права вимоги до винних осіб;

12.1.2. негайно, однак не пізніше 24 годин з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про подію, яку відповідно до розділу 4 Правил та Договору страхування може бути визнано страховим випадком, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, повідомити Страховика за телефоном про цю подію (у разі можливості);

12.1.3. у найкоротший строк після її настання, але не пізніше 24 годин з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про подію, яку відповідно до розділу 4 Правил та Договору страхування може бути визнано страховим випадком, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, повідомити про цю подію компетентні державні органи України або інших держав, до компетенції яких входять аналогічні функції (при настанні події за межами території України), звернення до яких передбачене чинним законодавством, і викликати на місце події їхніх представників;

12.1.4. протягом 2 (двох) робочих днів з моменту, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, коли Страхувальнику стало відомо про подію, яку відповідно до розділу 4 цих Правил та Договору страхування може бути визнано страховим випадком, повідомити Страховика про цю подію письмово або іншим документальним способом, зазначеним у Договорі страхування (факсом, телеграфом тощо);

12.1.5. не чекаючи прибуття на місце настання події представників Страховика або представників інших компетентних органів, зібрати доступну попередню інформацію про причини та обставини настання події (наприклад, скласти акт довільної форми із залученням представників місцевої адміністрації, інших офіційних органів, а також за участю очевидців (свідків) події, що відбулася, по можливості, зафіксувати картину збитку за допомогою фото-, кіно- або відеозйомки тощо) та передати її Страховику для розслідування причин та обставин настання події, визначення розміру збитку;

12.1.6. виконувати рекомендації Страховика щодо дій у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком;

12.1.7. сприяти Страховику в розслідуванні обставин настання події;

12.1.8. забезпечити Страховику (його представникам) можливість безперешкодного огляду місця події та застрахованого майна, з'ясування причин та обставин її настання, розмірів збитку, а

також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру збитку. Представник Страховика разом зі Страхувальником або його представником має право розпочати огляд місця події та застрахованого майна, не очікуючи офіційного повідомлення Страхувальника про настання події. Якщо Страхувальник або його представник відмовляють йому в цій можливості, то Страховик вправі відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування;

12.1.9. повідомити (надати) Страховику всю інформацію, що має відношення до події, що може бути кваліфікована як страховий випадок та документи, передбачені розділом 13 Правил та (або) Договором страхування; вжити заходів для збору і передавання Страховикові всіх необхідних документів для визначення розміру завданого збитку та прийняття рішення про здійснення виплати або відмову здійснити виплату страхового відшкодування і реалізації Страховиком права вимоги до особи, винної в настанні страхового випадку;

12.1.10. повідомити Страховика про залучення незалежних експертів/оцінювачів для огляду пошкодженого/знищеного застрахованого майна у разі, якщо незалежні експерти/оцінювачі залучаються Страхувальником;

12.1.11. пред'явити Страховику (його представнику) пошкоджене судно до його ремонту і відновлювання для огляду експертом Страховика з метою складання калькуляції витрат на ремонтні роботи та визначення розміру страхового відшкодування. Страхувальник має право на проведення незалежної експертизи за власний рахунок;

12.1.12. надати Страховикові опис пошкоджених та знищених (втрачених) частин судна в узгодженні зі Страховиком строки з визначенням їх вартості у цінах на дату настання страхового випадку, якщо Договором страхування не передбачено інше;

12.1.13. негайно, однак не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про отримання відшкодування від третіх осіб, сповістити Страховика про отримання відповідного відшкодування;

12.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші дії Страхувальника при настанні страхового випадку.

12.3. Надання Страхувальнику у зв'язку з настанням події, яка може бути визнана страховим випадком, інструкцій з боку Страховика або його представника, а також вжиття останніми заходів із запобігання та зменшення розміру збитку не є підставою для визнання цієї події страховим випадком.

### **13. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ**

13.1. Для встановлення причин, наслідків, обставин настання події, що може бути визнана страховим випадком, прийняття рішення про виплату або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування та визначення розміру страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний надати Страховику наступні документи:

13.1.1. заяву про настання страхового випадку та заяву про виплату страхового відшкодування за формою Страховика;

13.1.2. договір страхування (страхове свідоцтво, поліс, сертифікат);

13.1.3. документи, що підтверджують майновий інтерес/право Страхувальника (Вигодонабувача) на володіння та/або користування та/або розпорядження застрахованим майном;

13.1.4. договір перевезення чи інший документ, що визначає маршрут та мету здійснення перевезення (інших робіт із судноплавства) на застрахованому судні;

13.1.5. судові та реєстраційні документи, наявність яких передбачена для судна такого типу;

13.1.6. документи (в т.ч. компетентних державних органів), що підтверджують факт настання події, що може бути кваліфікована як страховий випадок, її обставини та хронологію причин настання події:

- офіційні документи компетентних державних органів та організацій, схвалені адміністрацією порту та державою прапору судна, в залежності від характеру та типу аварії;
- судовий та машинний журнали;
- судовий акт, складений капітаном;
- письмові свідчення та відомості про випадок;

- матеріали розслідувань, проведених капітаном судна;
- морський протест, якщо такий був заявлений;
- акти розслідувань стосовно події, здійснені альтернативними та незалежними комісіями, якщо такі розслідування проводились за ініціативою Страхувальника;
- документи, що відображають походження та характер обслуговування пошкодженого застрахованого майна та його стан до настання події;
- акти, протоколи або інші документи правоохоронних органів, протипожежних, гідрометеорологічних служб та/або інших компетентних державних органів, які підтверджують факт настання події;
- акти розслідування аварійної морської події (в т.ч. проміжні акти, якщо такі склалися), складені комісією з розслідування аварійної морської події, створеною органами розслідування, до компетенції яких віднесене відповідне розслідування (Міністерство інфраструктури України, Державна служба України з безпеки на транспорті, Державне агентство рибного господарства України, іншого аналогічного державного органу іноземних країн, капітани морських портів, капітани суден);
- протоколи, постанови, акти, довідки про адміністративне правопорушення або відкриття кримінального провадження, якщо такі були винесені/складені у зв'язку з настанням події, яка може бути визнана страховим випадком;
- постанова (рішення) суду у разі, якщо у зв'язку з настанням страхового випадку відкрите провадження по справі у судовому порядку;
- у випадку зникнення (пропажі) судна безвісти – достовірні свідчення про час виходу судна в плавання з порту відправлення, а також про його неприбуття в місце призначення в строк, встановлений для визнання судна таким, що пропало безвісти;

13.1.7. документи, що підтверджують розмір збитків, зокрема:

а) у випадках загибелі (конструктивної або фактичної), зникнення (пропажі) судна безвісти, угону, захоплення судна та/або обладнання – звіт (висновок), який складено суб'єктом оціночної діяльності/експертом про дійсну вартість судна та обладнання на момент укладення Договору страхування, безпосередньо перед настанням події, що може бути кваліфікована як страховий випадок, про вартість судна у пошкодженому стані та вартість відновлювального ремонту.

Вартість витрат на проведення дослідження відшкодовується Страховиком при виплаті страхового відшкодування, якщо з ним був узгоджений суб'єкт оціночної діяльності/експерт, який її проводив, якщо інше не передбачено Договором страхування;

б) у випадку пошкодження судна та/або обладнання – звіт (висновок), який складено суб'єктом оціночної діяльності/експертом, про дійсну вартість судна та обладнання на момент укладення Договору страхування, величину зносу за проміжок часу з дати укладання Договору страхування до дати настання події, що може бути кваліфікована як страховий випадок та про вартість необхідних витрат на відновлювальний ремонт пошкодженого застрахованого майна або рахунки та інші документи з ремонтної організації, узгодженої зі Страховиком, які підтверджують вартість необхідних витрат на відновлювальний ремонт пошкодженого застрахованого майна.

Вартість витрат на проведення дослідження відшкодовується Страховиком при виплаті страхового відшкодування, якщо з ним був узгоджений суб'єкт оціночної діяльності/експерт, який її проводив, якщо інше не передбачено Договором страхування;

в) перелік пошкодженого, знищеного та/або втраченого застрахованого майна з описом характеру та розміру заподіяного збитку;

г) диспаша із загальної аварії та всі матеріали, на підставі яких була складена диспаша;

д) договір фрахтування судна та рахунки або інші документи, що підтверджують всі здійснені за ним платежі;

е) документи, що підтверджують факт та вартість рятувальної операції;

13.1.8. документи, що підтверджують здійснені додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з настанням страхового випадку, якщо відшкодування таких витрат передбачено Договором страхування;

13.1.9. фотографії пошкодженого, знищеного застрахованого майна з місця події;

13.1.10. витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань (крім випадків, передбачених законодавством України) – у всіх випадках, коли в розслідуванні обставин, що спричинили настання події, брали участь правоохоронні органи;

13.1.11. документи, що відповідно до чинного законодавства України дозволяють ідентифікувати одержувача страхового відшкодування (паспорт, ідентифікаційний код/РНОКПП – для фізичної особи; статутні документи – для юридичної особи; паспорт, документи, що підтверджують державну реєстрацію – для фізичної особи-підприємця);

13.1.12. лист Вигодонабувача із зазначенням реквізитів для сплати страхового відшкодування у разі призначення Вигодонабувача за Договором страхування;

13.1.13. інші документи на письмовий запит Страховика щодо факту, обставин, причин настання події, що може бути кваліфікована як страховий випадок, обсягу завданих збитків, а також майнового інтересу особи, яка є одержувачем страхового відшкодування.

13.2. У разі неможливості надання яких-небудь документів з об'єктивних причин, Страхувальник зобов'язаний надати Страховику письмове пояснення причин їх відсутності.

13.3. Страховик має право вимагати проведення Страхувальником будь-яких експертиз, досліджень тощо, необхідних для встановлення причин та обставин настання страхового випадку, а Страхувальник зобов'язаний їх провести. Витрати, пов'язані з їх проведенням сплачує Страховик, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.4. Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надаються Страховикові у формі оригіналів, нотаріально засвідчених копій, простих копій за умови надання Страховикові можливості звірення копій цих документів з їхніми оригіналами.

#### **14. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ**

14.1. При настанні страхового випадку Страховик зобов'язаний у відповідності з умовами Договору страхування та цими Правилами здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу, які повинні документально довести:

14.1.1. свій майновий інтерес щодо застрахованого майна;

14.1.2. наявність страхового випадку.

14.2. Виплата страхового відшкодування проводиться лише після встановлення факту страхового випадку. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику усі необхідні документи, в тому числі від компетентних державних органів (рішення суду, документи банківських установ, податкових органів, місцевих органів влади, висновки експертів/оцінювачів, спеціалізованих фірм, висновки науково-дослідних інститутів тощо), якщо видача таких документів передбачена законодавством України та/або законодавством країни, де трапився страховий випадок.

14.3. Невиконання Страхувальником вимог, вказаних в п. 14.2 цих Правил дає право Страховику відмовити в виплаті страхового відшкодування в частині збитку, який не підтверджений такими документами.

14.4. Якщо інше не передбачено Договором страхування, страхове відшкодування сплачується при умові, якщо:

14.4.1. страховий випадок мав місце при наявності у застрахованого судна класу, що присвоєний або підтверджений Класифікаційним товариством (така вимога не поширюється на страхові випадки, коли судно стоїть в очікуванні ремонту або знаходиться на ремонті);

14.4.2. страховий випадок мав місце при експлуатації застрахованого судна в умовах, передбачених його класом;

14.4.3. на момент настання страхового випадку Страхувальник виконував передбачені законом держави прапору судна вимоги у відношенні конструкції, технічного стану, обладнання, оснащення та укомплектування екіпажем застрахованого судна та мав відповідні документи, що видаються державою прапору судна у підтвердження виконання зазначених вимог.

14.5. Розмір збитку визначається Страховиком відповідно до даних огляду, умов Договору страхування та наданих Страхувальником документів з врахуванням установленої Договором страхування франшизи.

14.6. Загальний розмір суми виплачених страхових відшкодувань при настанні страхових випадків протягом строку дії Договору страхування не може перевищувати страхову суму та (або) ліміти відповідальності, встановлені в Договорі страхування, якщо інше не передбачене Договором страхування.

14.7. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) одержав відшкодування збитків від третіх осіб як юридичних, так і фізичних (включаючи винних у настанні страхового випадку, охоронні

структури тощо), Страховик виплачує лише різницю між сумою, що підлягає виплаті за умовами Договору страхування і сумою, отриманою від третіх осіб.

14.8. Договір страхування, за яким сплачено страхове відшкодування, розмір якого менший розміру страхової суми, яка діяла на момент настання збитку, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії, якщо інше не передбачено Договором страхування. В такому разі, після сплати страхового відшкодування, розмір відповідальності Страховика буде дорівнювати різниці між страховою сумою, що діяла на момент настання збитку та розміром сплаченого страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування. Страхувальник має право за додатковий страховий платіж на відновлення ліміту відповідальності Страховика за Договором страхування до розміру страхової суми.

14.9. Якщо збитки обумовлені не лише дією страхового ризику, а й іншими чинниками, розмір страхового відшкодування визначається з врахуванням ступеня впливу всіх ймовірних чинників, установлених оглядом застрахованого майна та висновками компетентних державних органів або експертними висновками.

14.10. Відшкодуванню підлягають тільки реальні (прямі) збитки, нанесені майновим інтересам Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку за виключенням непрямих збитків, в тому числі втраченої вигоди, витрат на оренду, моральної шкоди, тощо.

14.11. Якщо при зіткненні застрахованого судна з будь-яким іншим судном відповідальність лежить на обох судах, і за умови, що законом не встановлені обмеження відповідальності одного або обох суден, відшкодування розраховується за принципом "перехресної" відповідальності так, як власники суден повинні були б реально оплатити один одному частки збитків, пропорційні частці провини кожного з них.

В усіх інших випадках страхове відшкодування визначається виходячи з фактичних витрат Страхувальника, які підлягають відшкодуванню за умовами Договору страхування.

14.12. В залежності від умов, на яких укладено Договір страхування, при настанні страхового випадку Страховик також може здійснювати відшкодування:

14.12.1. витрат на пошук та порятунок застрахованого судна. Витрати на порятунок судна відшкодовуються в сумі, яка не перевищує реальні витрати на порятунок, в тому числі буксирування, зняття з мілини, евакуацію екіпажу і т.п. (в межах страхової суми/ліміту відповідальності, визначених Договором страхування);

14.12.2. необхідних та доцільних витрат по зменшенню розміру заподіяних збитків та запобіганню їх збільшення;

14.12.3. витрат на розслідування обставин страхового випадку та визначення розміру збитків;

14.12.4. інших витрат, передбачених Договором страхування.

14.13. Якщо інше не передбачено Договором страхування, страхове відшкодування в розмірі страхової суми (але не більше дійсної вартості застрахованого судна) за вирахуванням залишків судна (у разі наявності залишків застрахованого судна), виплачується в таких випадках:

14.13.1. при фактичній загибелі судна (судно цілком знищене або безповоротно загублене для Страхувальника);

14.13.2. при пропажі судна безвісти (про судно не надійшло ніяких повідомлень протягом 3-ох (трьох) місяців, причому остання звістка про судно була отримана до закінчення строку дії Договору страхування);

14.13.3. при конструктивній загибелі судна (відновлення або ремонт судна є економічно недоцільним).

14.14. Вибір доку і верфі для огляду і ремонту повинен бути погоджений зі Страховиком. У випадку, якщо час і місце ремонту не погоджені зі Страховиком, сума відшкодування визначається Страховиком виходячи з розумних і доцільних витрат на ремонт такого судна, зокрема: вартості матеріалів, запасних частин, їх транспортування до місця ремонту, вартості робіт по ремонту, фарбуванню, постановці судна в док, перебування судна в доці та виходу з нього по розцінках, які діють на момент настання страхового випадку.

14.15. У разі невжиття Страхувальником всіх розумних і доступних йому заходів для забезпечення збереження пошкодженого застрахованого судна Страховик залишає за собою право зменшити розмір страхового відшкодування на суму додаткового збитку, що виник у результаті дій або бездіяльності Страхувальника, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

14.16. Вартість ремонту, що відшкодовується, не може перевищувати суми витрат, необхідних для приведення судна в той стан, у якому воно перебувало на момент укладання Договору страхування, причому вартість усунення пошкоджень окремих частин судна відшкодовується без урахування зносу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

14.17. Якщо інше не передбачено Договором страхування, до вартості відновлювального ремонту не включаються:

14.17.1. вартість деталей, які не були пошкоджені внаслідок страхового випадку та вартість відновлювального ремонту (матеріалів і робіт) – у частині вартості цих деталей, матеріалів і робіт;

14.17.2. додаткові витрати на оплату вартості конструктивних змін або підвищення якості, удосконалення попереднього стану застрахованого судна та обладнання;

14.17.3. витрати на оплату вартості тимчасового (допоміжного), профілактичного або планового ремонту (відновлення) застрахованого судна та обладнання;

14.17.4. витрати на оплату вартості технічного обслуговування, а також інші витрати, виконані незалежно від факту настання страхового випадку;

14.17.5. вартість робіт, пов'язаних з переобладнанням судна та обладнанням, ремонтом або заміною його окремих частин, деталей, вузлів через зношеність, тощо;

14.17.6. додаткові витрати на оплату вартості термінових робіт;

14.17.7. додаткові витрати на оплату вартості термінової доставки, в т.ч. авіап перевезень, матеріалів, деталей та запасних частин, вузлів;

14.17.8. інші витрати, здійснені понад необхідні для відновлення (ремонт) застрахованого майна до стану, у якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку та які не передбачені умовами Договору страхування.

14.18. У разі необхідності, сторони можуть вимагати проведення незалежної експертизи, з метою встановлення причин і обставин загибелі або пошкодження застрахованого судна/його корпусу, механізмів, машин, обладнання та розміру заподіяних збитків. При цьому, у випадку проведення незалежної експертизи за ініціативою Страхувальника, вибір експертної установи обов'язково погоджується із Страховиком.

14.19. Якщо в результаті настання страхового випадку судно змушене перервати рейс і негайно слідувати на ремонт, відшкодуванню підлягають розумні та доцільні, документально підтверджені витрати по транспортуванню судна до місця ремонту і його зворотному перегону. У всіх інших випадках витрати по перегону судна з останнього пункту заходу до місця ремонту для усунення пошкоджень, отриманих у результаті настання страхового випадку, відшкодовуються в сумі, яка не перевищує нормальні експлуатаційні витрати під час такого перегону.

14.20. Витрати на очищення та фарбування корпусу судна, які припадають на пошкоджені частини включаються у відшкодовану вартість ремонту за умови, що ремонт по усуненню пошкоджень судна проведено впродовж 12 (дванадцяти) місяців з моменту останнього фарбування корпусу судна, якщо інше не передбачено Договором страхування.

14.21. Витрати на введення судна в док та виведення з нього, або підйому та спуску на воду за допомогою елінгу, а також витрати за час користування сухим доком чи елінгом включаються до вартості ремонту, що відшкодовується повністю за умови, що в ході ремонту виконувалися роботи, спрямовані виключно на усунення наслідків страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

14.22. Якщо ремонт пошкоджень, які виникли в результаті настання страхового випадку і які покриваються Договором страхування здійснюється одночасно з проведенням робіт, які не мають відношення до усунення наслідків страхового випадку, до відшкодованої вартості ремонту судна включається 50% витрат на введення судна в сухий док та виведення з нього або підйому та спуску за допомогою елінгу, якщо інше не передбачено Договором страхування. При цьому розмір витрат, які відшкодовуються за користування сухим доком чи елінгом розраховується виходячи із часу, необхідного для ремонту по усуненню наслідків страхового випадку, якби такий ремонт проводився окремо.

14.23. При продажу судна Страхувальник (Вигодонабувач) має право на відшкодування збитків, що виникли в результаті настання страхового випадку, якщо ремонт по усуненню пошкоджень судна не здійснювався. Розмір збитку визначається виходячи з документально підтвердженої вартості ремонту, який міг би бути проведений до закінчення строку дії Договору страхування,

але не більше суми, на яку знижується вартість судна через наявність пошкоджень, що відшкодовуються за умовами Договору страхування.

При продажу судна на металобрухт положення цього пункту не застосовуються.

14.24. Якщо за Договором страхування відшкодуванню підлягають збитки від втрати фрахту, то страхове відшкодування за кожну добу простою обмежується узгодженою добовою нормою фрахту, яка визначається виходячи із середньої ринкової добової ставки фрахту для суден аналогічного типу і розміру на момент укладання Договору страхування.

14.25. Якщо інше не узгоджено при укладенні Договору страхування, розмір страхового відшкодування визначається шляхом перемножування добової ставки фрахту за договором фрахту судна, що діє на дату настання страхового випадку, але не більш узгодженої добової норми фрахту, на кількість днів, впродовж яких Страхувальник втрачає прибуток через аварійний простій, але не більше 180 (ста восьмидесяти) діб.

14.26. Час, затрачений на подачу судна до місця ремонту включається до періоду аварійного простою судна при умові, що в результаті страхового випадку судно було вимушене перервати рейс і негайно слідувати на ремонт.

14.27. Якщо ремонт пошкоджень, що покриваються Договором страхування, здійснюється одночасно з роботами, що не мають відношення до усунення наслідків страхового випадку, при визначенні періоду аварійного простою повинні враховуватися тільки 50% часу, що витрачений на проведення сюрвеєрського або іншого огляду, тендеру по вибору ремонтної організації, очищення танків, очікування початку ремонту, проведення ходових випробувань, якщо інше не передбачено Договором страхування.

14.28. Якщо одночасно з ремонтом пошкоджень, що покриваються Договором страхування здійснюються роботи, які не відносяться до усунення наслідків страхового випадку, період аварійного простою визначається як час, який був би потрібний виключно для ремонту по усуненню наслідків страхового випадку, якщо б такий ремонт проводився окремо. Однак, якщо ремонт пошкоджень, отриманих в результаті страхового випадку, відкладається до проведення планового ремонту, період простою визначається у розмірі фактичного збільшення періоду затримки судна через ремонт пошкоджень, отриманих в результаті страхового випадку.

14.29. Час, витрачений на проведення тимчасового ремонту може бути включений у період аварійного простою тільки в тому випадку, якщо в порту, де проводиться тимчасовий ремонт, неможливо провести основний ремонт по усуненню пошкоджень в результаті страхового випадку. При цьому, об'єм тимчасового ремонту повинен бути мінімально достатнім для того, щоб забезпечити судну можливість переходу до місця основного ремонту.

14.30. Витрати, понесені Страхувальником у зв'язку з вживанням заходів по зменшенню розміру збитку внаслідок аварійного простою судна (зменшення часу простою) відшкодовуються Страховиком тільки в тому об'ємі, в якому дані витрати не відшкодовуються згідно пп. 4.3.1.-4.3.3. п. 4.3 даних Правил. Однак, Страховик не відшкодовує такі витрати, якщо їх розмір перевищує розмір зменшення збитку в результаті прийняття таких заходів.

14.31. Датою закінчення періоду аварійного простою судна вважається:

- дата закінчення аварійного ремонту судна, або
- дата закінчення ходових випробувань після аварійного ремонту судна, якщо їх проведення необхідно.

14.32. Якщо Страхувальник продовжує експлуатувати застраховане майно, що перебуває в ремонті після страхового випадку, Страховик відшкодовує збиток у тому ступені, у якому він не був викликаний такою експлуатацією.

14.33. Страхове відшкодування сплачується Страхувальнику/Вигодонабувачу або, за письмовою згодою Сторін, фізичним або юридичним особам, що беруть участь у наданні послуг по відновленню (ремонту) пошкодженого застрахованого майна. У випадку виплати страхового відшкодування безпосередньо Страхувальнику/Вигодонабувачу, до розрахунку страхового відшкодування приймається сума у розмірі 80% від розміру збитку, а після надання документів, що підтверджують факт виконання відновлювальних (ремонтних) робіт, факт оплати за виконані відновлювальні (ремонтні) роботи, здійснюється перерахунок страхового відшкодування.

14.34. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування, в межах фактичних витрат переходить право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за завданий збиток.

14.35. Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний передати Страховикові всі наявні у нього документи та докази і дотримуватися усіх формальностей, необхідних для реалізації Страховиком права вимоги.

14.36. Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний не допускати обмеження права вимоги Страховика до особи, відповідальної за завданий збиток. Якщо виявиться, що реалізація права вимоги є неможливою або обмеженою через навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача), Страховик звільняється від зобов'язання виплатити страхове відшкодування, а якщо виплата вже здійснена, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховикові отримане страхове відшкодування протягом 30 (тридцяти) календарних днів від дня отримання Страхувальником письмової вимоги від Страховика, якщо інше не передбачене Договором страхування.

14.37. Після отримання виплати страхового відшкодування та проведення відновлювального ремонту пошкодженого застрахованого майна Страхувальник повинен надати можливість представникові Страховика здійснити огляд відновленого застрахованого майна, погодивши з ним час та місце проведення огляду. В іншому випадку претензії Страхувальника при настанні в майбутньому пошкоджень цього застрахованого майна Страховиком не приймаються і страхове відшкодування за такі пошкодження не виплачується.

14.38. У випадку ліквідації, реорганізації Страхувальника – юридичної особи або його смерті (фізичної особи) право на отримання страхового відшкодування переходить до його правонаступника або спадкоємця згідно чинного законодавства України.

## **15. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ**

15.1. Після одержання всіх необхідних документів рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування, приймається Страховиком протягом 15-ти (п'ятнадцяти) робочих днів з дати отримання останнього документу, що підтверджує настання страхового випадку та розмір збитків. Рішення про виплату оформлюється страховим актом.

При необхідності Страховик робить запити про відомості, які пов'язані зі страховим випадком у правоохоронні органи, інші підприємства, установи та організації, які володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також має право самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку.

15.2. Протягом 10-ти (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, Страхувальнику та Вигодонабувачу надсилається відповідне повідомлення з обґрунтуванням причин такої відмови.

15.3. Страхове відшкодування виплачується на підставі складеного Страховиком страхового акту протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня прийняття відповідного рішення, якщо інший строк не передбачений Договором страхування.

15.4. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування в частині збитку, що не підтверджена відповідними документами.

15.5. Виплата страхового відшкодування у випадку зникнення (пропажі) судна безвісти, угону або захоплення судна проводиться двома частинами, якщо інше не передбачено в Договорі страхування:

15.5.1. 30% суми страхового відшкодування – протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів після підписання страхового акту;

15.5.2. 70% суми страхового відшкодування – по закінченню досудового розслідування (зупинення/закриття) або після прийняття судового рішення по справі, але в будь-якому разі не пізніше, ніж через 10 (десять) календарних місяців з дня настання страхового випадку.

15.6. Страховик може відстрочити прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування у випадках, якщо:

15.6.1. не повністю з'ясовані обставини страхового випадку та/або розмір збитків та/або обставини, які підтверджують право Страхувальника (Вигодонабувача) на одержання страхового



відшкодування - до остаточного з'ясування таких обставин, але не більше, ніж на 6 (шість) місяців;

15.6.2. Страхувальнику або уповноваженим ним особам відповідними органами внутрішніх справ повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення (відкрито кримінальне провадження) або порушена судова справа та ведеться розслідування обставин, що має безпосереднє відношення до страхового випадку та призвело до виникнення збитків – до закриття/зупинення досудового розслідування або прийняття судового рішення;

15.6.3. в інших випадках зазначених в Договорі страхування, але не більше, ніж на 90 (дев'яносто) робочих днів.

15.7. У випадку виникнення спорів між Сторонами щодо розмірів збитків кожна зі Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи, що проводиться за рахунок сторони, яка вимагає проведення такої експертизи.

15.8. Днем виплати страхового відшкодування вважається дата списання коштів з поточного рахунку Страховика або виплати їх готівкою через касу Страховика.

15.9. Якщо Страхувальникові стане відомо місцезнаходження викраденого внаслідок настання страхового випадку застрахованого майна, він зобов'язаний протягом 3 (трьох) календарних днів з моменту, коли йому стало відомо, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, письмово повідомити про це Страховика. При цьому, якщо викрадене в результаті страхового випадку майно:

а) повернуте Страхувальникові в непошкодженому стані до виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується;

б) повернуте Страхувальникові в непошкодженому стані після виплати страхового відшкодування, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховикові отриману від нього суму страхового відшкодування протягом 30 (тридцяти) календарних днів з дня отримання Страхувальником викраденого майна, якщо інший строк не передбачений Договором страхування;

в) повернуте Страхувальникові в пошкодженому стані, то Страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до умов цих Правил та Договору страхування.

## **16. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ**

16.1. Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування:

- навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

- вчинення Страхувальником - фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

- подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування, та обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня ризику, про факт настання страхового випадку або обставини його настання;

- отримання Страхувальником, або особою, на користь якої укладено Договір страхування повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

- несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

- не подання Страхувальником (відповідно до умов Договору страхування) документів, які необхідні для прийняття рішення щодо сплати страхового відшкодування, подання документів, оформлених з порушенням дійсних норм (підписаних не уповноваженою особою, з відсутністю номеру, дати, з наявністю виправлень та такого іншого) чи подання документів, які містять недостовірну інформацію щодо строку, причин, обставин страхового випадку;

- не повідомлення Страховика про існування інших чинних Договорів страхування щодо предмету Договору страхування;
- навмисне неприйняття розумних необхідних та доступних заходів щодо зменшення збитків в тій мірі, в якій такі дії Страхувальника призвели до збільшення розміру збитків;
- не виконання або неналежне виконання Страхувальником будь-яких його зобов'язань, передбаченим Договором страхування та цими Правилами;
- відмова Страхувальника (Вигодонабувача) від права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки або якщо реалізація цього права стала неможливою з вини Страхувальника (Вигодонабувача);
- не повідомлення та/або несвоєчасне повідомлення Страхувальником про зміну ступеню страхового ризику;
- настання страхового випадку внаслідок дій або бездіяльності Страхувальника або Вигодонабувача, їхніх працівників/представників, які перебували в стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння;
- наявність обставин, які є виключеннями зі страхових випадків і обмеженнями страхування, передбаченими розділом 5 Правил та (або) Договором страхування;
- не усунення Страхувальником, в узгоджений зі Страховиком строк, обставин, які суттєво підвищують ступінь страхового ризику, про необхідність ліквідації яких згідно прийнятих норм Страховик офіційно сповістив Страхувальника;
- здійснення Страхувальником без письмової згоди Страховика ремонту пошкодженого застрахованого майна до його огляду Страховиком;
- здійснення Страхувальником заміни машин, механізмів, обладнання, вузлів, агрегатів застрахованого судна, коли вони підлягають ремонту, без згоди Страховика;
- інші випадки, передбачені законом.

16.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо це не суперечить чинному законодавству України.

## **17. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ**

17.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

17.1.1. закінчення строку дії;

17.1.2. виконання Страховиком зобов'язань за Договором страхування в повному обсязі;

17.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому, Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

17.1.4. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

17.1.5. ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України «Про страхування»;

17.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

17.1.7. в інших випадках, передбачених законодавством України.

17.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

17.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

17.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

17.5. У разі дострокового припинення Договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

17.6. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі, за умови дострокового припинення Договору страхування.

17.7. Остаточний розрахунок між Страхувальником і Страховиком у разі дострокового припинення дії Договору страхування здійснюється після врегулювання всіх заявлених Страхувальником збитків.

## **18. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ**

18.1. Всі спори, щодо виконання умов Договору страхування вирішуються шляхом переговорів.

18.2. При неможливості вирішення спорів шляхом переговорів, вони вирішуються в судовому порядку відповідно до законодавства України.

18.3. Сторона, винна в невиконанні або неналежному виконанні умов Договору страхування, несе відповідальність згідно з умовами Договору страхування та чинним законодавством України.

## **19. ОСОБЛИВІ УМОВИ**

19.1. Цими Правилами регламентовано основні умови добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту).

19.2. За згодою Сторін до умов Договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення, зміни та особливі умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що відповідають положенням Правил та не суперечать чинному законодавству України з обов'язковим викладенням тексту таких застережень, доповнень, змін та особливих умов страхування в Договорі страхування.

19.3. Умови Договору страхування мають пріоритет над цими Правилами.

19.4. Будь-які повідомлення приймаються Страховиком/Страхувальником в письмовому вигляді (прийнятним є обмін повідомленнями із використанням факсимільного зв'язку та електронної пошти з подальшим надсиланням оригіналів документів).

19.5. Договором страхування може бути передбачено, що Сторона, яка порушила зобов'язання за Договором страхування, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося внаслідок дії форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), введення органами влади особливого положення та інших надзвичайних та невідворотних обставин, що об'єктивно унеможливають виконання зобов'язань, передбачених умовами Договору страхування.

19.6. Зміни та доповнення до цих Правил, у тому числі з метою розширення обсягу відповідальності Страховика за Договором страхування, реєструються в Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

**БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ  
З ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ  
(МОРСЬКОГО ВНУТРІШНЬОГО ТА ІНШИХ ВИДІВ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ)**

**1. Базові річні страхові тарифи виходячи з умов страхування**

Умови страхування	Базовий страховий тариф для суден, %	
	Морські	Річні (озерні)
З відповідальністю за загибель та пошкодження	0,6 – 0,9	0,5 – 0,7
З відповідальністю за пошкодження	0,3 – 0,6	0,4 – 0,5
З відповідальністю за загибель	0,4 – 0,5	0,3 – 0,4
З обмеженою відповідальністю за загибель та/або пошкодження	0,15 – 0,6	0,4 – 0,6

**2. Базові річні страхові тарифи за додатковими витратами**

Додаткові витрати	Страховий тариф, %
Крадіжка, втрата, падіння за борт підвісного двигуна або іншого обладнання чи устаткування судна	0,80
Витрати на доставку судна в док і спуск за допомогою елінгу, а також витрати за час користування сухим доком чи елінгом	1,20
Інші витрати за згодою Сторін, прямо зазначені в Договорі страхування	1,00

**3. Корируючі коефіцієнти**

В залежності від факторів, що впливають на ступінь страхового ризику, можливе застосування корируючих (знижувальних або підвищувальних) коефіцієнтів від 0,1 до 9,90. Страховий тариф за Договором страхування визначається шляхом множення базового страхового тарифу на корируючі коефіцієнти, що залежать від ступеня страхового ризику та умов Договору страхування.

При цьому, добуток корируючих коефіцієнтів, обраних в залежності від кожного фактора страхового ризику, не може бути менше 0,001 і більше 10.

**4. Коефіцієнти короткостроковості**

При укладенні Договору страхування на строк менший, ніж один рік, застосовуються такі Коефіцієнти короткостроковості:

Строк дії Договору страхування	Кс	Строк дії Договору страхування	Кс
1 місяць	0,25	7 місяців	0,75
2 місяці	0,35	8 місяців	0,80
3 місяці	0,40	9 місяців	0,85
4 місяці	0,50	10 місяців	0,90
5 місяців	0,60	11 місяців	0,95
6 місяців	0,70	12 місяців	1,0

5. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування за згодою Сторін Договору страхування.

6. Норматив витрат на ведення справи становить 30% (тридцять) страхового тарифу. Договором страхування може бути передбачена зміна нормативу витрат в залежності від умов Договору страхування. У разі його зміни страховий тариф розраховується за формулою:

$$\text{Брутто-тариф з новим нормативом витрат на ведення справи} = \frac{(1-30\%)\cdot\text{Брутто-тариф}}{1-\text{Новий норматив витрат на ведення справи}}$$

Актуарій

 /Федрік Н.В./

*(Свідоцтво про відповідність кваліфікаційним вимогам до осіб, які можуть займатися актуарними розрахунками № 01-022 від 22.12.2016 року, строк дії - без обмеження строку дії)*

*Пронумеровано, прошнуровано, скріплено  
підписом і печаткою  
37 (тридцять сім) аркушів*

*Генеральний директор*



*Стась Е.П.*